

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Облік і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

на тему “Процес складання та подання фінансової звітності суб’єктів
господарювання”

Виконав: студент групи ОО(ст)-21
спеціальності 071 “Облік і оподаткування”

Магас І.І.

Керівник Гнатюк Т.М

(прізвище та ініціали)

Рецензент Плець І.І.

(прізвище та ініціали)

Івано-Франківськ – 2022 р.

Прикарпатський національний університет імені
Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Баланюк І.Ф.

“11” жовтня 2021 р.

**ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

Магас Ірині Ігорівні

1. Тема роботи: “Процес складання та подання фінансової звітності суб’єктів господарювання”.

Керівник роботи: Гнатюк Тарас Михайлович, доцент, кандидат економічних наук.

2. Перелік питань, які потрібно розробити: поняття фінансової звітності, її місце в обліковому процесі підприємства та значення для ринкової економіки; склад фінансової звітності та організаційні особливості її оприлюднення та подання; нормативна регламентація процесу складання, та оцінки основних показників фінансової звітності; методика формування показників звіту про фінансовий стан ТзОВ “Світ шкіри”; методика формування показників звіту про сукупний дохід стан підприємства ТзОВ “Світ шкіри”; алгоритм формування показників звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до фінансової звітності ТзОВ “Світ шкіри”; загальна

оцінка фінансового стану ТзОВ “Світ шкіри” за показниками агрегованого балансу та звіту про фінансовий стан; аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності господарської діяльності ТзОВ “Світ шкіри”; сучасні підходи до удосконалення процесу прийняття управлінських рішень за результатами аналізу фінансової звітності.

3. Дата видачі завдання 13.10.2021 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретичні засади та організаційні особливості складання фінансової звітності підприємства	17.02.2022 р.	виконано
2	Методика формування показників фінансової звітності підприємства	16.03.2022 р.	виконано
3	Аналіз фінансової звітності суб'єкта господарювання	18.04.2022 р.	виконано

Студент _____ Магас І.І.

(підпис)

Керівник роботи _____ Гнатюк Т.М.

(підпис)

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу
студента Магас Ірини Ігорівни
на тему “Процес складання та подання фінансової звітності суб’єктів
господарювання”

Представлена дипломна робота пов’язана з вивченням процесу складання та подання фінансової звітності суб’єктів господарювання. Вона характеризується актуальністю та своєчасністю і спрямована на розгляд теоретичних засад та організаційних особливостей складання фінансової звітності підприємства, вивчення методики формування показників фінансової звітності підприємства та детальний аналіз фінансової звітності суб’єкта господарювання.

Зміст роботи відповідає обраній темі. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку, переліку використаних літературних джерел і додатків. В першому розділі автор розкриває теоретичні засади та організаційні особливості складання фінансової звітності підприємства. Особливої уваги заслуговує проведений в роботі ґрунтовний аналіз публікацій зарубіжних і вітчизняних авторів щодо актуальної теми. Другий розділ роботи присвячено дослідженню методики формування показників фінансової звітності підприємства, зокрема методики формування показників звіту про фінансовий стан ТЗОВ “Світ шкіри, методики формування показників звіту про сукупний дохід стан підприємства ТЗОВ “Світ шкіри” та алгоритму формування показників звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до фінансової звітності ТЗОВ “Світ шкіри”.

Третій розділ присвячений вивченню аналізу фінансової звітності суб’єкта господарювання, а саме у цьому розділі було детально проведено загальну оцінку фінансового стану ТЗОВ “Світ шкіри” за показниками агрегованого балансу та звіту про фінансовий стан, аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності господарської діяльності ТЗОВ

“Світ шкіри” та розроблено сучасні підходи до удосконалення процесу прийняття управлінських рішень за результатами аналізу фінансової звітності.

Позитивними сторонами дипломної роботи є системність та послідовність викладення матеріалу, а також застосування прогресивного досвіду в сфері бухгалтерського обліку та його практичне застосування підприємством.

В ході виконання дипломної роботи Магас І.І. проявила креативність, ініціативність, старанність, наполегливість, здатність та вміння застосовувати набуті знання для вирішення складних завдань, а також обізнаність у сучасних системних та інформаційних технологіях.

Дипломна робота освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам, рекомендується до захисту з позитивною оцінкою, а її автор, Магас Ірина Ігорівна заслуговує на присвоєння освітньої кваліфікації “бакалавр з обліку та оподаткування.”
Науковий керівник, доцент, кандидат економічних наук

Т.М. Гнатюк

(підпис)

“_25_” ____травня__ 20__ р.

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

студента економічного факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Магас І.І., тема: “Процес складання та подання фінансової звітності суб’єктів господарювання”

Представлене студентом дослідження є винятково актуальним враховуючи високе значення процесу складання та подання фінансової звітності в фінансово-господарській діяльності підприємства.

Метою роботи було висвітлення теоретичних положення щодо вдосконалення фінансової звітності і складання на їх основі практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення процесу формування та аналізу її показників за результатами дослідження.

У дипломній роботі було проведено аналіз теоретичних, методологічних та організаційних особливостей складання та подання фінансової звітності, визначено основні аспекти складання фінансової звітності, ознайомлення фінансово-господарською діяльністю досліджуваного підприємства, а також розглянуто питання, що стосуються вдосконалення складання та подання звітності підприємства.

В цілому дипломна робота виконана у повному обсязі, відповідає встановленим вимогам і заслуговує високої позитивної оцінки, а її автору Магас Ірині Ігорівні, може бути присвоєна освітню кваліфікація бакалавра з обліку і оподаткування.

Рецензент кандидат економічних наук, доцент Іван ПЛЕЦЬ

(підпис)

“ _____ ” _____ 20__ р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1. Поняття фінансової звітності, її місце в обліковому процесі підприємства та значення для ринкової економіки.....	7
1.2. Склад фінансової звітності та організаційні особливості її оприлюднення та подання.....	12
1.3. Нормативна регламентація процесу складання, та оцінки основних показників фінансової звітності.....	27
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	32
2.1. Методика формування показників звіту про фінансовий стан ТзОВ “Світ шкіри”.....	32
2.2. Методика формування показників звіту про сукупний дохід стан підприємства ТзОВ “Світ шкіри”.....	34
2.3. Алгоритм формування показників звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до фінансової звітності ТзОВ “Світ шкіри”.....	39
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ’ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	47
3.1. Загальна оцінка фінансового стану ТзОВ “Світ шкіри” за показниками агрегованого балансу та звіту про фінансовий стан.....	47
3.2. Аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності господарської діяльності ТзОВ “Світ шкіри”.....	49
3.3. Сучасні підходи до удосконалення процесу прийняття управлінських рішень за результатами аналізу фінансової звітності.....	51
ВИСНОВКИ.....	56
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	62

ВСТУП

Актуальність дослідження. На сьогоднішній день кожне підприємство здійснюючи свою діяльність, ставить за мету отримання максимального прибутку при мінімальних витратах. Тому будь-який підприємець повинен вміти правильно використовувати дані фінансової звітності, оскільки на їх основі можна детально вивчити та оцінити фінансовий стан підприємства та прийняти виважені управлінські рішення. Фінансова звітність також потрібна для зовнішніх та внутрішніх користувачів, оскільки, забезпечує їх повною, достовірною та неупередженою інформацією про суб'єкт господарювання.

Сьогодні фінансова звітність в Україні виступає елементом інфраструктури ринкової економіки і засобом комунікації. Саме із звітності розпочинається перше знайомство із діяльністю суб'єкта господарювання. Вона займає важливе місце в інформаційному забезпеченні аналізу фінансового стану підприємства.

Фінансова звітність являє собою сукупність форм звітності, складених на підставі даних фінансового обліку з метою надання користувачам узагальненої інформації про фінансовий стан підприємства та його діяльність, а також зміни, які відбулись в фінансовому стані суб'єкта господарювання за звітний період в зручній та зрозумілій формі для прийняття цими користувачами ділових рішень. Звітність виступає ланкою між підприємством і зовнішнім середовищем.

Як зазначили відомі науковці Кужельний М.В. та Лінник В.Г., “бухгалтерський облік є основою інформаційного забезпечення, тому не випадково у всьому світі він виступає не просто як один із видів людської діяльності, а й як важлива функція управління, як засіб для вирішення завдань економічного та соціального розвитку, як наука. Сутність обліку полягає в його розвитку в напрямі від простих форм до більш складних, від мистецтв до науки” [15].

При відсутності якісно сформованої, достовірної інформації управління підприємством є неможливим. Фінансова звітність є однією із складових інформаційного забезпечення, яка пов'язує підприємство з суспільством та діловими партнерами і ґрунтується на узагальнених даних бухгалтерського обліку підприємства та підтверджується результатами діяльності. Мета звітності досягається не лише за умови отримання на її основі повної, неупередженої та достовірної інформації про поточний стан і результати діяльності підприємства, а й можливості на її підставі спрогнозувати подальший потенціал його розвитку [17].

Незважаючи на значну кількість наукових досліджень у цій галузі, на сьогоднішній день залишаються невирішеними безліч питань щодо змісту фінансової звітності в Україні та методики її складання [37].

Призначення, зміст та функціональна роль фінансової звітності розглядалися багатьма науковцями в сфері бухгалтерського обліку, серед яких: П.Я. Попович [27], О. Охромович [25], О.В. Бudyко [26], В.С. Лень [18], С.В. Приймак [28], Ф. Ф. Бутинець [11], В.В. Сопко [30], І.Г. Крупельницька [16], Н.М. Ткаченко [32], С. О. Левицька [17], Є. В. Швець [37] та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою цього дослідження є висвітлення теоретичних положення щодо вдосконалення фінансової звітності і складання на їх основі практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення процесу формування та аналізу її показників за результатами дослідження.

Для досягнення поставленої мети, необхідно вирішити завдання:

- вивчення поняття фінансової звітності, її місце в обліковому процесі підприємства та значення для ринкової економіки;
- дослідити склад фінансової звітності та організаційні особливості її оприлюднення та подання;
- висвітлити нормативну регламентацію процесу складання, та оцінку основних показників фінансової звітності;
- вивчити методику формування показників звіту про фінансовий стан ТзОВ “Світ шкіри”;

- дослідити методику формування показників звіту про сукупний дохід стан підприємства ТзОВ “Світ шкіри”

- визначити алгоритм формування показників звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до фінансової звітності ТзОВ “Світ шкіри”.

- висвітлити загальну оцінку фінансового стану ТзОВ “Світ шкіри” за показниками агрегованого балансу та звіту про фінансовий стан;

- провести аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності господарської діяльності ТзОВ “Світ шкіри”;

- визначити сучасні підходи до удосконалення процесу прийняття управлінських рішень за результатами аналізу фінансової звітності.

Об’єктом дослідження є фінансова звітність, її місце в обліковому процесі обраного підприємства ТзОВ «Світ Шкіри» та значення для ринкової економіки.

Предметом дослідження є теоретичні засади та діюча практика зі складання звітності, шляхи її удосконалення з урахуванням специфіки фінансово-господарської діяльності підприємства.

Методи дослідження. Для даного дослідження мною були застосовані такі методи наукового, а також специфічного дослідження: порівняння – для визначення відмінностей та спільних рис явищ, які досліджуються; системний підхід (при вивченні обліково-аналітичних аспектів фінансової звітності); метод логічного узагальнення (при розгляді та уточненні поняття «фінансова звітність»); методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, системний аналіз економічних процесів і синтез його результатів (при дослідженні підходів щодо вдосконалення методики складання та подання фінансової звітності); метод аналізу причинно-наслідкових зв'язків (при вивченні та вдосконаленні класифікації фінансової звітності).

Практичне значення дослідження полягає в розробці рекомендацій, які спрямовані на вдосконалення чинної методики складання та подання фінансової звітності, використання яких дозволить підвищити її

інформативність, сприятиме оптимізації формування та ефективності використання при обґрунтуванні й прийнятті управлінських рішень.

Структура дослідження. Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів, висновку, переліку використаних літературних джерел і додатків. Список використаних джерел налічує 40 найменувань на 4 сторінках друкованого тексту та 3 додатків.

Інформаційну базу для даного дослідження становить економічна література та періодичні видання, нормативні акти, Закони та рішення державних органів влади України.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Поняття фінансової звітності, її місце в обліковому процесі підприємства та значення для ринкової економіки

Заключною частиною облікового процесу є складання звітності, яка, з одного боку, об'єднує дані бухгалтерського, статистичного та оперативного обліку, а з іншого – являється основним джерелом надання економічної інформації для здійснення контролю, аналізу, планування, прогнозування і моделювання господарської діяльності підприємства.

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» фінансовою звітністю на підприємстві являється бухгалтерська звітність, яка містить у собі інформацію про фінансовий стан підприємства, результати його діяльності та рух грошових коштів за відповідний звітний період [1]. У НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" висвітлено мету, склад та принципи формування фінансової звітності, а також вимоги до визнання та розкриття її елементів [2].

Фінансова звітність виступає важливою складовою системи інформаційного забезпечення процесу управління і прийняття рішень користувачами. Насамперед, інформацію із фінансової звітності використовують у процесі планування для обґрунтування цілей і напрямів роботи, формування базових і моделювання планових показників фінансово-господарської діяльності підприємства. На організаційному етапі роботи вона впливає на збір первинної інформації про факти господарської діяльності, методи й процедури обробки цієї інформації у системі фінансового обліку. Проводиться детальний розбір завдань, процесів, окреслення інформаційних вимог на виробничому рівні і щодо функцій працівників облікової служби.

Також, потрібно пам'ятати, що звітність є джерелом контролю за станом досліджуваного об'єкта з точки зору кінцевих результатів, що

визначають ступінь досягнення мети, і залежно від зацікавленості в інформації про діяльність підприємства та потреб користувачів, може подаватися різними способами.

У зв'язку з тим, що українські підприємства виходять на світовий ринок та розширюють свої зовнішньоекономічні відносини, фінансова звітність в Україні поступово набирає значення елемента інфраструктури ринкової економіки та засобу комунікації. Саме із звітності починається перше знайомство із діяльністю підприємства.

В умовах ринкової економіки вагоме значення надається інформації, що відображається у фінансовій звітності. Тому, передусім для прийняття економічних рішень широкому колу користувачів повинна надаватися повна, правдива та неупереджена інформація – саме це являється метою фінансової звітності суб'єкта господарювання. Користувачами виступають фізичні або юридичні, що потребують інформацію про діяльність підприємства для прийняття рішень. Аналітичні потреби користувачів задовольняються за допомогою відповідної структури фінансових звітів (наприклад, у балансі статті розташовуються в порядку зростання їх ліквідності), наданні зіставної інформації за звітний та минулі періоди. Оскільки, звітність є публічною, доступ до неї надається усім зацікавленим сторонам, що у свою чергу поділяються на зовнішніх і внутрішніх користувачів [17, с.7].

Звітність забезпечує основні інформаційні потреби користувачів із тих питань, якими вони зацікавлені, а саме:

- купівля, продаж цінних паперів та володіння ними;
- участь у капіталі підприємства;
- оцінка якості управління підприємством;
- оцінка спроможності підприємства своєчасно виконувати свої зобов'язання;
- забезпечення зобов'язань підприємства;
- визначення розміру дивідендів, що підлягають розподілу;
- регулювання діяльності підприємства;

- інші питання.

До внутрішніх користувачів відноситься управлінський персонал, який приймає рішення виробничого та фінансового характеру. На даних фінансової звітності складається фінансовий план на наступний рік, також приймаються рішення стосовно реалізації товарів (робіт, послуг), доцільності залучення позикових коштів та інших управлінських рішень. Використовуючи інформацію із звітності, керівники підприємств і виробничих підрозділів можуть зробити аналіз господарської діяльності та вжити необхідні заходи для їх покращення. Для прийняття таких рішень інформація повинна бути достовірною та своєчасною, оскільки це допоможе уникнути збитків та інших фінансових проблем [28].

Крім того, фінансова звітність є ланкою між підприємством і зовнішнім середовищем. Метою надання підприємством звітності зовнішнім користувачам в умовах ринку є одержання додаткових фінансових ресурсів на фінансових ринках. Відповідальність за забезпечення ефективного зв'язку між підприємством і фінансовими ринками несуть фінансові менеджери вищої управлінської ланки підприємства. Так як рішення зовнішніх користувачів за інших рівних умов приймаються на основі обмеженого кола показників фінансової звітності, саме ці показники знаходяться в центрі уваги фінансового менеджера і є кінцевим етапом в ході оцінки впливу прийнятих управлінських рішень на фінансовий стан підприємства.

Зовнішніх користувачів фінансової звітності можна поділити на дві групи: користувачі, які безпосередньо зацікавлені в діяльності підприємства та користувачі, які опосередковано зацікавлені в ній [28].

Серед зовнішніх користувачів першої групи виділяють:

- теперішні та потенційні власники підприємства, яким потрібно визначити збільшення чи зменшення частки власних засобів підприємства та дати оцінку ефективності використання ресурсів керівництвом суб'єкта господарювання;

- теперішні та потенційні кредитори, які використовують дані звітності для того, щоб зрозуміти чи варто надавати або продовжувати кредит, визначити умови кредитування, оцінити гарантії повернення умов кредиту;

- постачальники та покупці, яким необхідно визначити надійність ділових відносин з клієнтом;

- держава в особі податкових органів, як перевіряють правильність складання та оформлення звітних документів, розрахунок податків, а також визначають податкову політику;

- працівники підприємства, які насамперед цікавляться даними звітністю з точки зору рівня їх заробітної плати та для того, щоб дізнатися про всі деталі перспектив роботи на даному підприємстві.

До другої групи користувачів входять юридичні та фізичні особи, що вивчають звітність насамперед для того, щоб захистити інтереси першої групи користувачів, а саме:

- аудиторські служби, які мають на меті перевірку даних звітності на відповідність чинному законодавству та загальноприйнятим правилам обліку та звітності для того, щоб захистити інтереси інвесторів;

- консультанти по фінансових питаннях, які розробляють рекомендації своїм клієнтам щодо вкладання капіталу в те чи інше підприємство;

- біржі цінних паперів;

- законодавчі органи;

- державні органи, які приймають рішення про реєстрацію підприємств чи призупинення їх діяльності, а також визначають необхідність зміни обліку та складання звітності;

- юристи, які використовують дані звітності для того, щоб оцінити виконання умов договорів, відповідність розподілу прибутку нормам законодавства та визначення умов пенсійного забезпечення;

- інформаційні агентства, яким необхідна інформація звітності для підготовки різноманітних оглядів, оцінки тенденцій розвитку, аналізу

діяльності підприємств та галузей та розрахунку показників фінансової діяльності;

- статистичні органи, які займаються статистичними узагальненнями інформації, порівняльним аналізом та дають оцінку результатів діяльності на галузевому рівні;

- профспілки, яким інформація звітності потрібна для визначення власних вимог у зв'язку із заробітною платнею та умовами трудових договорів.

Який інтерес у найбільш важливих груп користувачів викликає те чи інше джерело інформації показано в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Інтереси користувачів фінансової звітності

Користувачі	Інтереси	Джерела інформації
1. Менеджери підприємства	Оцінка ефективності виробничої і фінансової діяльності; прийняття управлінських і фінансових рішень.	Внутрішні звіти; фінансова звітність підприємства.
2. Органи оподаткування	Оподаткування.	Фінансова звітність, податкова звітність, дані внутрішніх перевірок
3. Акціонери	Оцінка адекватності доходу ступеню ризику зроблених інвестицій; оцінка перспектив виплати дивідендів.	Фінансова звітність.
4. Кредитори	Визначення ступеня наявності ресурсів для погашення кредитів і сплати відсотків	Фінансова звітність, спеціальні довідки.
5. Постачальники	Визначення наявності ресурсів для оплати поставок.	Фінансова звітність.
6. Покупці	Оцінка тривалості функціонування підприємства.	Фінансова звітність.
7. Службовці	Оцінка стабільності і рентабельності діяльності підприємства з метою визначення перспективи своєї зайнятості, отримання фінансових та інших пільг і виплат від підприємства.	Фінансова звітність.
8. Статистичні органи	Статистичні повідомлення.	Фінансова звітність, статистична звітність.

Фінансова звітність повинна бути достовірною, що означає відсутність будь-яких помилок та перекручень, що можуть вплинути на рішення користувачів. Звітність повинна надавати користувачам можливість порівнювати результати діяльності підприємства за різні періоди, що забезпечується відображенням у звітах відповідних даних попередніх періодів, розкриття інформації про облікову політику та її зміни.

Проведено критичний аналіз сучасних підходів до поняття та змістового наповнення фінансової звітності підприємств, що дозволило визначити основні функції фінансової звітності як єдиної інформаційної системи ринкової економіки що базується на принципах та методах бухгалтерського обліку. Виходячи з вищенаведеного можна зрозуміти, що на теперішній час фінансова звітність в Україні виступає засобом комунікації та важливим елементом інфраструктури ринкової економіки. Вона є основою інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану суб'єкта господарювання. Фінансова звітність підприємства містить у своєму складі певну кількість форм, кожна з яких має різний вміст та особливості, які розкриваються в наступному параграфі. Для гармонійного наповнення змістом предмету дослідження надалі розглянемо сучасну проблематику складу, подання та оприлюднення фінансової звітності а також особливості застосування методу бухгалтерського обліку та принципів фінансової звітності.

1.2 Склад фінансової звітності та організаційні особливості її оприлюднення та подання

Фінансова звітність містить у своєму складі декілька форм, а саме:

- форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», для консолідованої фінансової звітності – форма № 1-к;
- форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» (для консолідованої фінансової звітності – форма № 2-к);

- форма № 3 «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)» або форма № 3-н «Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)»;
- форма № 4 «Звіт про власний капітал»;
- форма № 5 «Примітки до річної фінансової звітності» [1].

Роль форми № 1 «Баланс» важко переоцінити, оскільки саме цей фінансовий звіт показує нам фактичний фінансовий стан суб'єкта господарювання та на його підставі можна зробити висновок про діяльність підприємства.

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку¹ «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженим наказом Мінфіну України від 07. 02. 2013 р. № 73 (далі НП(С)БО 1), балансом являється форма звіту, яка відображає активи, зобов'язання та власний капітал підприємства [2].

Загалом, бухгалтерський баланс – це двостороння таблиця, яка знайомить користувачів із станом активів і пасивів підприємства на певну дату. Ліва сторона – активи, відображають господарські засоби за їхнім складом і розміщенням, а права сторона, яка являється пасивом, показує джерела формування цих господарських засобів. Така форма побудови балансу називається горизонтальною.

В основі побудови балансу лежить рівняння, яке в бухгалтерському обліку прийнято називати балансовим рівнянням. Балансове рівняння – це рівність між величиною активів і пасивів балансу. Воно має такий вигляд:

$$\text{Активи} = \text{Власний капітал} + \text{Зобов'язання}$$

Із цього рівняння, ми можемо побачити, що активи підприємства можуть формуватися як за рахунок власних, так і за рахунок залучених коштів. Однак, на початкових етапах діяльності суб'єкта господарювання бувають випадки, коли активи формуються тільки за рахунок власних коштів. У таких випадках балансове рівняння може мати такий вигляд:

$$\text{Активи} = \text{Власний капітал}$$

Важливим елементом звіту про фінансовий стан є статті балансу, які поділяються на активні і пасивні. Вони об'єднують ресурси підприємства та джерела їх формування в економічно однорідні групи. Статті активу містять у собі інформацію про господарські засоби, статті пасиву – про джерела власних і залучених коштів.

Валюта балансу – це підсумок активу або пасиву, оскільки вони повинні бути рівними між собою. Кожен актив підприємства має відповідне джерело утворення, що знаходиться у пасиві балансу. Якщо рівність підсумків активу і пасиву балансу відсутня, то це вказує на присутність помилок, які були створені при його складанні.

Статті балансу розміщені за їх здатністю конвертуватися у грошові кошти. У активі балансу вони розташовані в міру зростання їх ліквідності (від нематеріальних активів до грошових коштів), а в пасиві – за ознакою часу, що потрібен для повернення боргу.

Активи підприємства відображаються у балансі тільки тоді, якщо їхня оцінка може бути достовірно визначена, а також від їхнього використання очікується отримання економічних вигод в майбутньому.

Актив Балансу складається з трьох розділів:

I. Необоротні активи.

II. Оборотні активи.

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття.

До необоротних активів належать матеріальні та нематеріальні ресурси суб'єкта господарювання, що забезпечують його функціонування і термін корисної експлуатації яких, як очікується, більше одного року (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Необоротні активи підприємства

Необоротні активи	
Назва статті	Коментар до статті
1. Нематеріальні активи	Міститься інформація про вартість об'єктів, які віднесені до складу нематеріальних активів згідно з П(С)БО 8 «Нематеріальні активи»;

Продовження таблиці 1.2

2. Незавершене будівництво	Відображається вартість незавершеного будівництва (включаючи монтажне обладнання), що здійснюється для власних потреб підприємства, а також авансові платежі на фінансування такого будівництва;
3. Основні засоби	Стаття, яка призначена для відображення залишкової вартості власних та отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів та орендованих цілісних майнових комплексів, які входять до складу основних засобів згідно з П(С)БО 7 «Основні засоби»;
4. Довгострокові фінансові інвестиції	Фінансові інвестиції на період більше одного року, а також усі інвестиції, які неможливо вільно реалізувати в будь-який момент. У цій статті виділяються фінансові інвестиції, які згідно з П(С)БО 12 обліковуються за методом участі в капіталі;
5. Довгострокова дебіторська заборгованість	Включає заборгованість фізичних та юридичних осіб, що не виникає протягом звичайного операційного циклу та буде погашена через 12 місяців з дати балансу;
6. Відстрочені податкові активи	Сума податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню в наступних періодах через тимчасову різницю між обліковою та податковою базами оцінки;
7. Інші необоротні активи	Суми необоротних активів, які не можуть бути включені до вищезазначених статей розділу «Необоротні активи».

Оборотні активи – грошові кошти та їх еквіваленти, що є не обмежені у використанні, а також інші активи призначені для реалізації чи споживання протягом дванадцяти місяців з дати балансу або впродовж операційного циклу. Саме ці активи обслуговують господарський процес і забезпечують його безперервність.

У таблиці 1.3 можна побачити статті, у яких міститься інформація про оборотні активи.

Таблиця 1.3

Оборотні активи підприємства

Оборотні активи	
Назва статті	Коментар до статті
1. Запаси	Запаси – це активи, які утримує підприємство для подальшого споживання під час виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг; перебувають у процесі виробництва;

Продовження таблиці 1.3

2. Поточні біологічні активи	До них відносяться біологічні активи, здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, приносити в інший спосіб економічні вигоди протягом періоду, що не перевищує 12 місяців, а також тварини на вирощуванні та відгодівлі.
3. Дебіторська заборгованість	Дебітори - фізичні й юридичні особи, які заборгували підприємству певні суми грошових коштів або інші активи. Дебіторська заборгованість - сума заборгованості дебіторів перед підприємством на певну дату.
4. Поточні фінансові інвестиції	Відображають фінансові інвестиції на строк, що не перевищує 1 року.
5. Грошові кошти та їх еквіваленти	Це позиція балансу, яка звітує про вартість активів компанії, які є готівкою або можуть бути негайно перетворені в готівку. До грошових еквівалентів належать банківські рахунки та товарні цінні папери, які є борговими цінними паперами із терміном погашення менше 90 днів.
6. Витрати майбутніх періодів	Відображають вартість витрат, які вже здійснені впродовж поточного або попередніх періодів, але підлягають віднесенню на собівартість у майбутніх періодах.
7. Інші оборотні активи	Відображаються суми оборотних активів, які не можуть бути включені до вищенаведених статей

Третій розділ активу «Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття» відповідно до П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність» призначений для відображення вартості необоротних активів та груп вибуття, утримуваних для продажу. Амортизація на такі необоротні активи не нараховується.

Пасив балансу можна сприймати як джерело інформації про власний капітал і зобов'язання підприємства. Він включає у себе чотири розділи:

I. Власний капітал.

II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення.

III. Поточні зобов'язання і забезпечення.

IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття.

Власний капітал представляє собою власні джерела фінансування суб'єкта господарювання, що були внесені засновниками (учасниками) або

залишені ними на підприємстві із чистого прибутку, без визначення терміну повернення [17].

Статті, які містить у собі I розділ пасиву наведені у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4

Власний капітал підприємства

Власний капітал	
Назва статті	Коментар до статті
1. Зареєстрований (пайовий) капітал	Призначена для відображення зафіксованої в установчих документах суми статутного капіталу, іншого зареєстрованого капіталу, а також пайового капіталу у сумі, яка формується відповідно до законодавства.
2. Капітал у дооцінках	Призначена для обліку і узагальнення інформації про дооцінки (уцінки) необоротних активів і фінансових інструментів, які відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку відображаються у складі власного капіталу.
3. Додатковий капітал	Сума, на яку вартість реалізації випущених акцій перевищує їх номінальну вартість; інший вкладений засновниками підприємств (крім акціонерних товариств) капітал, що перевищує статутний капітал без рішень про зміну розміру статутного капіталу; накопичені курсові різниці; вартість безкоштовно отриманих необоротних активів тощо.
4. Резервний капітал	Сума резервів, створених відповідно до чинного законодавства або установчих документів за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства.
5. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Нерозподілений прибуток - це прибуток, який залишається у розпорядженні підприємства після виплати доходів власникам та формування резервного капіталу Непокритий збиток - це сума збитку, одержана в результаті діяльності підприємства за звітний період.
6. Неоплачений капітал	Сума заборгованості власників (учасників) за внесками до статутного капіталу. Ця сума наводиться в дужках та вираховується при визначенні підсумку власного капіталу.
7. Вилучений капітал	Призначена для відображення господарськими товариствами фактичної собівартості акцій власної емісії або часток, викуплених товариством у його учасників. Сума вилученого капіталу наводиться в дужках і підлягає вирахуванню при визначенні підсумку власного капіталу.

Зобов'язання підприємства перед кредиторами називається позиковим капіталом і поділяються на довгострокові та поточні.

Довгострокові зобов'язання і забезпечення в II розділі пасиву балансу відображають заборгованість суб'єкта господарювання перед банками, інвесторами, партнерами та іншими кредиторами, термін погашення якої більше 12 місяців, або період більший, ніж один операційний цикл з дати балансу, якщо такий операційний цикл перевищує 12 місяців.

Довгострокові забезпечення показують нараховані у звітному періоді майбутні витрати та платежі (витрати на майбутні відпустки, гарантійні зобов'язання тощо), розмір яких на дату балансу може бути визначений лише за попередніми (прогнозними) оцінками.

У III розділі пасиву знаходяться поточні зобов'язання і забезпечення, які будуть погашені протягом року. До таких зобов'язань належить заборгованість перед постачальниками за отримані товари (роботи, послуги), бюджетом (у тому числі з податку на прибуток), працівниками та інші.

Поточними забезпеченнями являється сума забезпечень, яку планують використати впродовж 12 місяців з дати балансу на покриття витрат, для яких відповідне забезпечення було створене.

У IV розділі пасиву «Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами утримуваними для продажу, та групами вибуття» міститься інформація про зобов'язання, що визначаються відповідно до П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність».

У формі № 2 «Звіт про фінансові результати» містяться дані про доходи, витрати, прибутки чи збитки, а також про сукупний дохід суб'єкта господарювання за звітний період [3]. Згідно НП(С)БО 1 форма 2 має дві назви, а саме: Звіт про фінансові результати та Звіт про сукупний дохід. Такий звіт є основним джерелом інформації, яку використовують для здійснення оцінки можливих змін економічних ресурсів підприємства, для прогнозування майбутніх фінансових потоків та виконання інших видів прогнозів.

Звіт про фінансові результати містить у собі 4 розділи:

- I. Фінансові результати;
- II. Сукупний дохід;

III. Елементи операційних витрат;

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій.

Перший розділ форми 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» містить у собі інформацію про доходи і витрати з позиції власника суб'єкта господарювання. Усі витрати, які є пов'язані з доходом звітного періоду, враховуючи й податок на прибуток, вважаються витратами звітного періоду; прибуток береться до уваги, як джерело виплат власникам для нарахування і сплати дивідендів, створення резервного капіталу або збільшення статутного капіталу.

У другому розділі форми 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» визначається сукупний дохід підприємства за звітний період та наводиться інформація про інший сукупний дохід.

Третій розділ форми 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» надає інформацію про певні елементи операційних витрат (на виробництво і збут, управління та інші операційні витрати), яких зазнало підприємство у процесі своєї господарської діяльності протягом звітного періоду, за вирахуванням внутрішнього обороту, тобто витрат, що входять до собівартості продукції (робіт, послуг), яка вироблена і спожита самим підприємством.

Четвертий розділ форми 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» стосується тільки акціонерних товариств, прості акції яких відкрито продаються та купуються на фондових біржах, а також тих товариств, які є у процесі випуску таких акцій, визначаються показники прибутковості акцій.

Форма №3 «Звіт про рух грошових коштів» накопичується інформація про рух грошових коштів протягом звітного періоду в результаті таких видів діяльності, як операційна, інвестиційна та фінансова. У випадку, коли рух грошових коштів у результаті однієї операції включає суми, які відносяться до різних видів діяльності, такі суми у Звіті наводяться окремо у складі відповідних видів господарської діяльності.

Складання форми № 3 має на меті надання користувачам звітності повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період.

Важливо пам'ятати, що до форми 2 «Звіт про рух грошових коштів» не входять (п.9 розд. II НП(С)БО 1):

- внутрішні зміни у складі грошових коштів (отримання в касу готівки з поточного рахунку банку, зарахування готівки з каси на поточний рахунок, переказ коштів з одного рахунку на інший тощо);

- негрошові операції (бартерні операції, придбання активів шляхом емісії акцій, обмін власних акцій на акції іншого підприємства тощо).

Звіт про рух грошових коштів може складатися за прямим і непрямим методом. Суб'єкт господарювання має право самостійно обрати метод та закріпити свій вибір у наказі про облікову політику. Залежно від того, який метод обрало підприємство, Звіт подають за однією з форм, наведених у додатку 1 до НП(С)БО 1 – формою № 3 (за прямим методом) або формою № 3-н (за непрямим методом).

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом ф. № 3) та звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом ф. № 3-п) містить у собі три розділи, а саме:

- I. Рух коштів у результаті операційної діяльності;
- II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності;
- III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності.

У кожному з трьох розділів є окремі рядки, у яких зазначається чистий рух коштів за видами діяльності.

Для того щоб заповнити Звіт про рух грошових коштів необхідно використовувати дані балансу (звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), дані аналітичного обліку та приміток до річної фінансової звітності.

При складанні форми № 2 «Звіт про рух грошових коштів» за прямим методом рух грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та

фінансової діяльності рекомендовано визначати за сумою надходжень та вибуття грошових коштів на базі записі їх руху на рахунках бухгалтерського обліку.

Потрібно врахувати, що всі суми надходження та вибуття грошових коштів, що пов'язані з реалізацією або придбанням оборотних і необоротних активів відображають у формі № 3 з урахуванням ПДВ, інших податків і зборів, що входять до складу їх вартості. Показники про вибуття коштів наводять у дужках.

Основною відмінністю форми № 3-н від форми № 3 є заповнення розділу І «Рух коштів у результаті операційної діяльності». Але розділи ІІ «Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності» та ІІІ «Рух коштів у результаті фінансової діяльності» обох форм заповнюються однаково.

Грошовий потік за результатами операційної діяльності в Звіті, складеному за непрямим методом, визначається шляхом коригування прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування (п. 4.7 Методичних рекомендацій № 433).

Потрібно взяти до уваги й те, що суми надходження та витрат грошових коштів у зв'язку з реалізацією або придбанням активів відображаються за формою № 3-п з урахуванням ПДВ, інших податків і зборів, що входять до їх вартості.

Форма № 4, яка має назву «Звіт про власний капітал» містить у собі інформацію про зміни, що відбулися у складі власного капіталу суб'єкта господарювання протягом звітного періоду. У ньому наводяться джерела поповнення власного капіталу та операції, в результаті яких зменшився власний капітал. Структура цього звіту дає можливість відстежити внутрішнє переміщення власного капіталу, для прикладу його зміну, пов'язану з розподілом прибутку підприємства. Складають цей звіт для надання користувачам фінансової звітності відомостей про зміни у власному капіталі. Побачити форму № 4 можна побачити в додатку 1 до НП(С)БО 1 [16].

Заповнюють форму № 4 «Звіт про власний капітал» на основі форми № 1 Баланс (Звіт про власний капітал), форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), а також даних синтетичного і аналітичного обліку.

Відображають у графах форми № 4 суб'єкта господарювання тільки ті складові, які наведені в формі № 1 Баланс. Ці графи містять інформацію про залишки за всіма складовими власного капіталу на початок і кінець звітного року, а також статті, які вплинули на зміни його компонентів.

Попри те, що Звіт про власний капітал подається виключно у складі річної фінансової звітності, до нього додають Звіт про власний капітал за минулий рік для того, щоб забезпечити проведення порівняльного аналізу можливих змін у власному капіталі [16].

Форма № 5 «Примітки до фінансової звітності» відображає мінімальний перелік показників, які повинні бути розкриті (розшифровані) в примітках до фінансової звітності [6]. Також, суб'єкти господарювання зобов'язані показувати й іншу інформацію в примітках до річної фінансової звітності, встановлену чинним П(С)БО (пп. 2 і 3 наказу № 302) .

Річна фінансова звітність підприємства повинна відповідати певним вимогам, а саме обов'язковість подання, зрозумілість і доступність, своєчасне складання і подання, достовірність, доречність, державна регламентація, зіставність звітних показників за різні періоди, раціональність, єдність методики звітних показників, економічність і результативність.

Під час формування фінансової звітності потрібно дотримуватися певних принципів, яких саме можна побачити у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5

Характеристика принципів формування фінансової звітності

№ з/п	Назва принципу	Характеристика принципу
1.	Автономності підприємства	Кожне підприємство розглядається як юридична особа, що відокремлена від власників.

Продовження таблиці 1.5

2.	Безперервності діяльності	Передбачає здійснення оцінки активів і зобов'язань підприємства, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме впродовж невизначеного періоду.
3.	Періодичності	Припускає розподіл діяльності підприємства на певні періоди часу з метою складання фінансової звітності.
4.	Історичної (фактичної) собівартості	Визначає пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх виробництво чи придбання.
5.	Нарахування та відповідності доходів і витрат	Фінансовий результат визначається шляхом порівняння доходів звітного періоду з витратами, які були здійснені для отримання цих доходів.
6.	Повного висвітлення	Фінансова звітність повинна містити всю інформацію про фактичні й потенційні наслідки операцій та подій, яка може вплинути на рішення, що приймаються на її основі.
7.	Послідовності	Передбачає постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики.
8.	Обачності	Методи оцінки, що застосовуються у бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів й доходів підприємства.
9.	Перевалювання змісту над формою	Операції повинні обліковуватись відповідно до їх сутності, а не лише виходячи з юридичної форми.
10.	Єдиного грошового вимірника	Передбачає вимірювання та узагальнення всіх операцій підприємства у його фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці (гривні).

Підготовка та складання звітності поділяється на певні етапи, які спричинені тривалістю облікового періоду і складністю робіт. Для початку, необхідно перевірити повноту відображення в обліку господарських операцій, що оформлені відповідними документами, і закінчити облікові записи; уточнити розподіл витрат і доходів між суміжними звітними періодами; перевірити становище розрахунків з дебіторами та кредиторами, особливо розрахунків з податковими та фінансовими органами; визначити розміри валових доходів і валових витрат, а також списати відповідні суми на фінансові результати та закрити рахунки; показати чисті прибутки або збитки і їх розподіл чи погашення [18].

Під підготовкою інформації до складання звітності розуміють процес, який охоплює перевірку даних облікових регістрів, виправлення помилок,

складання підсумкових відомостей, на основі яких буде зручно формувати показники фінансової звітності.

Перед складанням фінансової звітності головний бухгалтер підприємства повинен виконати завершальні роботи, обсяг яких залежить від періоду, за який складається звітність. Найбільший обсяг робіт охоплює складання річної фінансової звітності, який включає в себе такі етапи підготовки облікових даних для складання і подання фінансової звітності:

- вивчення змін і доповнень до законів і нормативно-правових актів;
- організація і проведення річної інвентаризації ТМЦ, грошових коштів, розрахунків, резервів та забезпечень;
- перевірка та уточнення показників періодичної та річної звітності;
- проведення переоцінки необоротних та оборотних активів;
- узгодження доходів і витрат, що відносяться до звітного періоду;
- завершення аналітичного обліку і підготовка даних для перевірки з даними синтетичного обліку;
- завершення записів у Головній книзі та узгодження даних аналітичного та синтетичного обліку;
- складання форм державної фінансової та іншої звітності;
- взаємоузгодженість показників фінансової звітності;
- розгляд і затвердження річної фінансової звітності;
- подання фінансової звітності із супровідним листом.

Підприємства можуть самостійно виготовляти бланки звітності, за умови дотримання нумерації рядків типових форм звітності, не заносючи до них ті статті, показники яких відсутні на підприємстві.

Для того, щоб фінансова звітність була зрозумілою для користувачів, необхідно щоб воно містила дані про:

- підприємство;
- звітну дату за звітний період;
- валюту звітності та одиницю виміру;

- відповідну інформацію за звітний період і цей же період попереднього року;
- облікову політику підприємства та її зміни;
- консолідацію фінансових звітів;
- припинення або ліквідацію окремих видів діяльності;
- обмеження щодо володіння активами;
- участь у спільних підприємствах;
- виявлені помилки минулих років та пов'язані з ними виправлення;
- переоцінку статей фінансової звітності;
- іншу інформацію, розголошення якої передбачено відповідним положення (стандарти).

До інформації про суб'єкт господарювання, що розкривається у фінансовій звітності, входить:

- 1) назва, організаційно-правова форма та місцезнаходження підприємства (країна, де зареєстроване підприємство, адреса його офісу);
- 2) короткий опис основного виду діяльності підприємства;
- 3) найменування органу управління, в якому знаходиться підприємство, або назва його материнської (холдингової) компанії;
- 4) середньооблікова чисельність персоналу за звітний період;
- 5) дата затвердження фінансової звітності;
- 6) повідомлення про складання фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності.

Усі фінансові звіти повинні відображати дату, на яку наведені його показники або період, який він охоплює. Якщо період, за який сформовано фінансовий звіт, відрізняється від звітного періоду, передбаченого Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку, то необхідно розкрити причини та наслідки цього у примітках до фінансової звітності.

У фінансовій звітності має бути зазначена валюта, якою відображаються елементи звітності та одиниця виміру. Якщо валюта звітності відрізняється від валюти, в якій ведеться бухгалтерський облік, то суб'єкт господарської

діяльності повинен вказати причини таких відхилень та методи, що використовувались для переведення фінансових звітів з однієї валюти в іншу.

Звітність підписується керівником та головним бухгалтером, а у випадках відсутності на підприємстві бухгалтерської служби, вона підписується спеціалістом, який веде облік. У звітах не може бути перекреслень, виправлення помилок здійснюється відповідно до Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку № 88 від 24.05.1995 р. та П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності» [7].

Під оприлюдненням звітності розуміють офіційне подання звітності до органів Держкомстату України, Державної фіскальної служби, Антимонопольного комітету України, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку та інших органів, які відповідно до чинного законодавства вповноважені отримувати фінансову звітність від суб'єктів господарювання, а також офіційне оприлюднення фінансової звітності в ЗМІ

Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік, хоча деякі підприємства можуть використовувати інший звітний період (місяць, квартал), що сприятиме ефективному аналізу фінансового стану підприємства та моніторингу попередніх управлінських рішень.

Терміни подання звітності до органів статистики та податкової затверджені постановою КМУ «Про порядок подання фінансової звітності.

Річна фінансова звітність до органів Державної служби статистики подається підприємствами не пізніше 28 лютого наступного за звітним роком, а до органів Державної фіскальної служби впродовж 60 к.д., що настають за останнім календарним днем звітного року (п. 46.2 ст. 46, п. 49.18.2-49.18.3 ст. 49 ПКУ).

Квартальна фінансова звітність подається до органів Державної служби статистики не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом, а до органів Державної фіскальної служби протягом 40 к.д., що настають за

останнім календарним днем звітнього кварталу (п. 46.2 ст. 46, п. 49.18.2-49.18.3 ст. 49 ПКУ).

Підприємства, які мають дочірні підприємства, крім фінансових звітів про власну господарську діяльність подають консолідовану фінансову звітність власникам (засновникам) у встановлені ними терміни, але не пізніше 45 днів після закінчення звітнього кварталу та не пізніше 15 квітня наступного за звітним року.

Таким чином, в даному параграфі було проведено дослідження складу фінансової звітності та детально відображено організаційні особливості її оприлюднення та подання. Кожна форма фінансової звітності особлива і містить важливу інформацію, яка відображає деталі про стан та діяльність підприємства. Також, частково вони доповнюють одна одну. Усі суб'єкти господарювання повинні оприлюднювати та подавати фінансову звітність у відповідні терміни. Цей процес також має свої особливості та певні етапи його реалізації. Наступний підрозділ дозволить детальніше вивчити нормативні основи показників фінансової звітності.

1.3. Нормативна регламентація процесу складання, та оцінки основних показників фінансової звітності

Для усіх галузей економіки і суб'єктів господарювання встановлюються загальні показники і форми фінансової звітності, принципи, яких потрібно дотримуватися при складанні і терміни подання, з метою узагальнення показників звітності окремих підприємств в межах галузей економіки.

Є ряд основних нормативно-правових документів, якими регулюються порядок складання і подання звітності.

У Законі України «Про Бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV детально розписані вимоги до фінансової звітності. Даний закон розповсюджується на всіх юридичних осіб, незалежно від їх форм власності і організаційно-правових форм, а також на

представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які повинні вести бухгалтерський облік та подавати звітність згідно з чинним законодавством. Саме цей закон ознайомить суб'єктів господарювання із звітним періодом, поданням фінансової звітності.

Мета, склад і принципи фінансової звітності, а також вимоги до визнання і розкриття її елементів визначається НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. № 73. Воно містить вказівки про те, що фінансова звітність повинна містити інформацію, яка підлягає розкриттю згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності та/або іншими нормативними актами Міністерства фінансів України з питань бухгалтерського обліку [2].

НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність» від 27.06.2013 р. № 628, у якому наведений порядок складання консолідованої звітності та загальні вимоги до відображення інформації щодо складання консолідованої звітності. Норми цього Національного положення (стандарту) застосовуються групою юридичних осіб, що складається з підприємства, яке контролює інші підприємства, та дочірних підприємств (крім групи підприємств, які відповідно до законодавства складають фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності, або групи підприємств, у якій підприємство, що контролює інші підприємства (материнське (холдингове) підприємство), складає фінансову звітність за міжнародними стандартами.

Порядок виправлення помилок, а також внесення та розкриття інших змін у звітності описує П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» від 28.08.1999 р. № 137. Згідно цього положення, помилки, які були допущені при складанні звітів у попередніх роках, виправляються шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду, за умови, що ці помилки впливають на величину нерозподіленого прибутку (непокритого збитку); при виправленні помилок минулих періодів, потрібно

повторно відобразити відповідну порівняльну інформацію у фінансовій звітності [6].

Порядок формування показників звітності суб'єктів малого підприємництва, яка являється скороченою у таких формах: «Баланс» (ф. № 1-м) , «Звіт про фінансові результати» (ф. № 2-м), спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва (форми № 1-мс і форми № 2-мс) регулює П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва».

Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок подання фінансової звітності», яка розповсюджується на всіх юридичних осіб незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які повинні вести облік та подавати звітність відповідно до чинного законодавства. Згідно цієї Постанови фінансова звітність подається органам, до сфери управління яких належать підприємства, трудовим колективам на їх вимогу, власникам (засновникам) відповідно до установчих документів, а також відповідно до законодавства - іншим органам та користувачам, зокрема органам державної статистики [10].

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності», якими встановлюється порядок відображення інформації за статтями форми № 1 «Баланс», форми № 2 «Звіт про рух грошових коштів» та форми № 4 «Звіт про власний капітал». Дані Методичні рекомендації можуть застосовуватися підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами усіх форм власності (крім банків і бюджетних установ та підприємств, що застосовують міжнародні стандарти фінансової звітності відповідно до законодавства) [22].

Порядок проведення інвентаризації активів, зокрема основних засобів, а також зобов'язань та оформлення її результатів наведений у Положенні про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене Наказом МФУ. Дане Положення застосовується юридичними особами, створеними відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм

власності, а також представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності.

Також, важливо проводити незалежну перевірку показників фінансової звітності, за результатами якої формується аудиторський висновок, що допомагає визначити стан діяльності підприємства та прийняти відповідні управлінські рішення. Визначення аудиту фінансової звітності та його особливості можна переглянути у Господарському кодексі України.

Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності є дуже важливим, оскільки його метою являється запровадження єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є необхідними для всіх суб'єктів господарювання, таким же чином гарантують та захищають інтереси користувачів, удосконалюють облік та звітність.

Міністерство фінансів України, Національний банк України, державна казначейська служба України, міністерства та інші центральні органи виконавчої влади в межах своїх повноважень, що передбачені законодавством, регулюють питання методології у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні.

Для прикладу, МФУ регулює питання методології бухгалтерського обліку та звітності, затверджуючи національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, та інші нормативно-правові акти, пов'язані із цією сферою.

НБУ також відіграє важливу роль у веденні обліку та складанні звітності, оскільки регулює організаційні питання, що пов'язані з обліком безготівкових розрахунків суб'єкта господарювання.

Державна казначейська служба України регулює процес ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності про виконання бюджетів та госпрозрахункових операцій бюджетних установ відповідно до законодавства.

При МФУ як дорадчий орган існує Методологічна рада з бухгалтерського обліку, яка розробляє та розглядає проекти національних

положень (стандартів) бухгалтерського обліку, зокрема й інші нормативно-правові акти з ведення бухгалтерського обліку та ведення фінансової звітності, займається удосконаленням організації форм і методів обліку в Україні, розробляє рекомендації щодо збирання та обробки обліково-економічної інформації, та виконує інші, не менш важливі, функції.

Проведено вивчення інформаційної бази даного дослідження у вигляді нормативних регламентацій процесу складання, та оцінки основних показників фінансової звітності. Нормативні акти, Закони та рішення державних органів влади України відіграють провідну роль у дослідженні ТзОВ «Світ шкіри». Для повного вивчення стану діяльності підприємства у наступному розділі буде проведене дослідження методики формування показників його фінансової звітності.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Методика формування показників звіту про фінансовий стан ТзОВ «Світ шкіри»

Результат діяльності будь-якого підприємства залежить від наявності та ефективності використання фінансових ресурсів. Правильне використання цих ресурсів відображує фінансовий стан суб'єкта господарювання. Запорукою його фінансової стабільності є хороший фінансовий стан. У підприємства із стабільним фінансовим станом появляється більша зацікавленість з боку постачальників, акціонерів, банків, інвесторів та податкових органів. Тут важливе значення має достовірна оцінка фінансового стану суб'єкта господарювання, яка забезпечується здійсненням його аналізу. Під фінансовим аналізом розуміється процес, який базується на даних фінансової звітності підприємства, що змінювалась протягом останніх років [29].

Використовують різні методичні підходи для оцінки фінансового стану. На ТзОВ «Світ шкіри» використовується один з таких методичних підходів, а саме використання фінансових показників (коефіцієнтів), за допомогою яких можна побачити зміни в результатах господарської діяльності та визначити тенденції та структуру цих змін. Завдяки такій оцінці фінансового стану виявляють проблеми, які можуть виникнути на підприємстві, а також розробляють способи їх вирішення.

Згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженим наказом Мінфіну України від 07.02.2013 р. № 73, «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» - це форма звіту, що відображає активи, зобов'язання та власний капітал підприємства [2].

Форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)» являє собою фінансовий звіт, що відображає реальний фінансовий стан підприємства та на підставі якого можна зробити висновок про діяльність такого підприємства (Додаток 1).

Баланс суб'єкти господарювання складають на кінець останнього дня звітного періоду. Оскільки, ТзОВ «Світ шкіри» подає річний Баланс то його складають станом на кінець дня 31 грудня.

ТзОВ «Світ шкіри» подає звітність в електронному вигляді, що спрощує йому всі процедури подання державної статистичної та фінансової звітності. Також, перевагою є те, що разі подання підприємством звітності в електронному вигляді воно має право не подавати відповідні форми статистичної та/або фінансової звітності на папері. Здійснює таку процедуру ТзОВ «Світ шкіри» через власний електронний кабінет. У загальному, на підприємстві бухгалтерський облік здебільшого є автоматизованим, що спрощує роботу працівникам.

Показники Звіту про фінансовий стан у ТзОВ «Світ шкіри» формуються на основі раніше проведених господарських операцій, первинних документів, журнал-ордерів, Головної книги та інших джерел потрібної інформації. За достовірністю такої інформації слідкує головний бухгалтер підприємства.

На основі даних фінансової звітності здійснюється аналіз процесу формування та динаміки змін фінансових індикаторів, що дають можливість оцінювати майновий стан, ліквідність, платоспроможність і фінансову стійкість, ділову активність, ефективність діяльності та виявляти на цій основі способи поліпшення фінансового стану підприємств в конкретний період їх діяльності.

Отже, за допомогою цього параграфу вдалось детально дослідити методику формування показників звіту про фінансовий стан та побачити, яку важливу роль вони відіграють у діяльності підприємства. Фінансовий аналіз базується на даних фінансової звітності підприємства, яка змінювалась протягом останніх років. Такий аналіз дає можливість оцінити майновий стан,

ліквідність, платоспроможність і фінансову стійкість, ділову активність, ефективність діяльності та за результатами виявляти способи покращення фінансового стану підприємства в конкретний період його діяльності. Для того, щоб повністю зрозуміти всі нюанси методики формування показників фінансової звітності у наступному параграфі розглянемо показники звіту про сукупний дохід досліджуваного підприємства.

2.2. Методика формування показників звіту про сукупний дохід стан підприємства ТзОВ «Світ шкіри»

Система показників фінансових результатів ТзОВ «Світ шкіри» являється базою розрахунку ефективності його діяльності.

Під фінансовими результатами розуміється прояв ефективності діяльності суб'єкта господарювання. Важливе значення має, що саме інформація про фінансові результати дають можливість зробити майже точне уявлення про фінансовий стан підприємства [14]. У кінцевому результаті фінансові результати означають прибуток або збиток підприємства.

Показники Звіту про фінансові результати дають можливість оцінити наскільки ефективно працює суб'єкт господарювання, які джерела фінансування у нього наявні: від основної діяльності чи від фінансових або інвестиційних операцій.

За рахунок того, що показники форми № 2 містяться в фінансовій звітності, вони містять основну інформацію для аналізу пошуку резервів підвищення ефективності діяльності підприємства.

Для початку, розглянемо показники фінансових результатів діяльності ТзОВ «Світ шкіри», що містяться у формі № 2:

- валовий прибуток (код рядка 2090), або валовий збиток (код рядка 2095);
- фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток – код рядка 2190, або збиток – код рядка 2195);

- фінансовий результат до оподаткування (прибуток – код рядка 2290, або збиток – код рядка 2295);
- чистий фінансовий результат (прибуток – код рядка 2350, або збиток – код рядка 2355) (Додаток 2).

Для максимально повного аналізу фінансових результатів діяльності підприємства, слід звернути увагу на розділ II «Сукупний дохід» форми № 2.

Сукупний дохід відображає зміни у власному капіталі протягом звітного періоду в результаті господарських операцій та інших подій.

Отже, фінансовий результат суб'єкта господарювання та сукупний дохід – це різне. Варто звернути увагу на таке співвідношення:

Сукупний дохід (форма № 2) = Чистий прибуток (збиток) + Інший сукупний дохід

Інший сукупний дохід являє собою доходи і витрати, які не входять до фінансових результатів підприємства, а саме:

- дооцінка (уцінка) необоротних активів;
- дооцінка (уцінка) фінансових інструментів;
- накопичені курсові різниці, що відображаються у складі власного капіталу;
- частка іншого доходу асоційованих та спільних підприємств.

Введення показника сукупного доходу у форму № 2 адаптує національну звітність до вимог МСБО 1 та Концептуальної основи фінансової звітності, у якій дохід трактується досить широко як збільшення власного капіталу:

Зміна власного капіталу (форма № 1) = Сукупний дохід (форма № 2) + Зміни внаслідок операцій з власниками та виправлення помилок (форма № 3).

Отже, сукупний дохід являється показником, що логічно пов'язує баланс, звіт про фінансові результати та звіт про власний капітал.

Формується форма № 2 після складання балансу на основі складеного попередньо оборотно-сальдового балансу суб'єкта господарювання, зважаючи на обороти по рахунках 7 і 9 класу.

Варто звернути увагу на те, що:

- показники про витрати і збитки, вирахування з доходу в розділах I, III, IV варто наводити в дужках;
- заповнюється звіт з округленнями у тис. грн до цілих. Виняток IV розділ, що заповнюють акціонерні товариства у грн з копійками;
- форма № 2 охоплює результати діяльності всього підприємства в цілому, враховуючи його підрозділи, філіали.

Побачити взаємозв'язок рахунків бухгалтерського обліку та звіту про фінансові результати можна у нижче (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Алгоритм заповнення звіту про фінансові результати

Стаття форми №2	Код рядка	Джерела інформації
Розділ I «Фінансові результати»		
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	Обороти за Дт субрахунків 701, 702, 703 із Кт 791 за мінусом оборотів за Дт субрахунку 704
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	Обороти за Дт 901, 902, 903
Валовий: - прибуток	2090	Позитивне значення: ряд. 2000 + ряд. 2010 – ряд. 2050 – ряд. 2070
- збиток	2095	Від'ємне значення (див. ряд 2090)
Інші операційні доходи	2120	Обороти за Дт рахунка 71 із Кт 791
Адміністративні витрати	2130	Обороти за Кт рахунка 92 із Дт 791
Витрати на збут	2150	Обороти за Кт рахунка 93 із Дт 791
Інші операційні витрати	2180	Обороти за Кт рахунка 94 з Дт 791
Фінрезультати від операційної діяльності: - прибуток	2190	Позитивне значення: ряд. 2090 (ряд. 2095) + (–) 2105 +/- 2110 + ряд. 2120 – ряд. 2130 – ряд. 2150 – ряд. 2180
- збиток	2195	Від'ємне значення (див. ряд. 2190)
Інші фінансові доходи	2220	Обороти за Дт рахунка 73 із Кт субрахунку 792
Інші доходи	2240	Обороти за Дт рахунка 74 Кт субрахунку 793
Фінансові витрати	2250	Обороти за Дт субрахунку 792 з Кт рахунка 95
Інші витрати	2270	Обороти за Дт субрахунку 793 з Кт рахунка 97
Фінрезультат від звичайної діяльності до оподаткування: - прибуток	2290	Позитивне значення: ряд. 2190 (ряд. 2195) + ряд. 2200 + ряд. 2220 + ряд. 2240 – ряд. 2250 – ряд. 2255 – ряд. 2270 +/- ряд. 2275
- збиток	2295	Від'ємне значення (див. ряд. 2290)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	Обороти Дт 791 із Кт 98 (витрати) / Дт 98 із Кт 791 (доходи)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності до оподаткування	2305	Вибірка із кредитових або дебетових оборотів рахунка 79, яка відображає фінансовий результат від припиненої діяльності

Продовження таблиці 2.1

Чистий фінрезультат:	2350	Позитивне значення:
- прибуток		ряд. 2290 (ряд. 2295) +/- ряд. 2300 +/- ряд. 2305
- збиток	2355	Від'ємне значення (див. ряд. 2350)
Розділ II «Сукупний дохід»		
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	Оборот Кт 411, 412, 414 мінус обороти Дт 411, 412, 414
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2410	Оборот за Кт 413 або оборот за Дт 413
Накопичені курсові різниці	2410	Обороти за Кт 423 мінус оборот за Дт 423
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	Обороти за Кт 42 мінус обороти за Дт 42 (у частині частки іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств)
Інший сукупний дохід	2445	Обороти за Кт 424, 425 мінус оборот за Дт 424, 425
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	Ряд. 2400 + ряд. 2405 + ряд. 2410 + ряд. 2415 + ряд. 2445
Податок на прибуток пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	Відображається сума податку на прибуток, яка пов'язана з іншим сукупним доходом, яку слід визначити розрахунковим шляхом
Інший сукупний дохід	2460	Ряд. 2450 +/- ряд. 2455
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355, 2460)	2465	Ряд. 2350 (ряд. 2355) + ряд. 2460
Розділ III «Елементи операційних витрат»		
Матеріальні затрати	2500	Відображаються усі затрати матеріалів, сировини, палива, інших виробничих запасів на виробництво, загальновиробничі, адміністративні, збутові та інші потреби підприємства (крім витрат на виробництво продукції власного виробництва і вартості поворотних відходів власного виробництва). Дт 23, 91-94 Кт 20 (крім 205), Кт 20,21, 22, 27
Витрати на оплату праці	2505	Нарахована заробітна плата по всім працівникам за період, а також нарахування забезпечення (резерву) оплати відпусток. Також нарахування лікарняних. Дт 23, 91-94 Кт 661, 663, 471
Відрахування на соціальні заходи	2510	Відображаються суми нарахованого ЄСВ за період, у т.ч. створення забезпечення (резерву) відпусток у частині покриття ЄСВ. Також сюди входить нарахування ЄСВ по лікарняним. Обороти Дт 23, 91-94 Кт 651, 471
Амортизація	2515	Відображаються суми нарахованої амортизації по всім основним засобам, малоцінним необоротним матеріальним активам, нематеріальним активам.
Інші операційні витрати	2520	Сума інших витрат, зокрема послуги сторонніх організацій. Дт 23, 91-94 Кт 30, 31, 33-39, 47, 63, 68

Продовження таблиці 2.1

РАЗОМ	2550	Сума рядків 2500 - 2520
Розділ IV «Розрахунок прибутковості акцій»		
Середньорічна кількість простих акцій	2600	«Прибуток на акцію»: (кількість акцій в обігу × кількість днів, протягом яких акція знаходилася в обігу) / кількість днів у звітному періоді. приклад є в Додатку 1 до НП(С)БО 24
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	Середньорічна кількість простих акцій (ряд. 2600) + середньорічна кількість акцій, які надійдуть в обігу у разі конвертації розбавляючих простих акцій
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	(сума чистого прибутку (збитку) (ряд. 2350 або 2355) – сума дивідендів на привілейовані акції) / середньорічна кількість простих акцій в обігу
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	Сума відкоригованого чистого прибутку (збитку) / відкоригована середньорічна кількість простих акцій в обігу (ряд. 2605) Сума відкоригованого чистого прибутку (збитку) знаходиться: Чистий прибуток (збиток) (ряд. 2350 або 2355) – Дивіденди на привілейовані акції + Дивіденди (після сплати процентів і податків), визнані у звітному періоді щодо розбавляючих потенційних простих акцій +/- Інші доходи (витрати), що виникають у разі конвертації простих акцій
Дивіденди на одну просту акцію	2650	Сума оголошених дивідендів / кількість простих акцій, за якими виплачуються дивіденди

У залежності від специфіки діяльності, підприємство може застосовувати додаткові статті фінансової звітності. Ці статті містять показник фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання, який входить до складу фінансового результату до оподаткування, а саме прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті (код рядка 2275). Якщо ж такі додаткові статті ведуться, то деталізують лише рядки до яких вони відносяться та не беруть участі у підрахунку фінансових результатів та інших підсумків. Код таких рядків починається з «2», серед яких є:

- 2121 – Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю;
- 2241 – Дохід від благодійної допомоги.

Було проведено аналіз методика формування показників звіту про сукупний дохід стан підприємства ТЗОВ «Світ шкіри» та вивчено їхні

особливості. Важливо те, що інформація про фінансові результати дає можливість зробити майже точне уявлення про фінансовий стан діяльності підприємства та зробити його аналіз. Для того щоб дослідити детальніше та в повному обсязі стан діяльності ТзОВ «Світ шкіри» необхідно вивчити алгоритм формування показників інших форм, а саме: звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до фінансової звітності, аналіз яких буде проведено в наступному параграфі.

2.3. Алгоритм формування показників звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал та приміток до фінансової звітності ТзОВ «Світ шкіри».

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні » Звіт про рух грошових коштів є невід'ємною частиною річної фінансової звітності підприємства [1].

Зміст, форма Звіту про рух грошових коштів, загальні вимоги до розкриття його статей визначені НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [2].

Звіт про рух грошових коштів – це звіт, який показує надходження та вибуття готівки за результатами діяльності підприємства у звітному періоді. Метою цього звіту є надання користувачам фінансової звітності повної, достовірної та неупередженої інформація про зміни, що виникли в грошових коштах підприємства та їх еквівалентах за звітний період.

Потреба складання Звіту про рух грошових коштів на ТзОВ «Світ шкіри» представлена тим, що Баланс та Звіт про фінансові результати не містить інформацію про джерела надходження та витрачання грошових коштів. Водночас, користувачів можуть цікавити ряд питань, для прикладу: інформація про основні джерела залучення грошових коштів на підприємстві і куди спрямовуються кошти.

На ТзОВ «Світ шкіри» рух грошових коштів відображається у Звіті в розрізі трьох видів діяльності, а саме:

- операційна діяльність – це основна діяльність суб'єкта господарювання, а також інші види його діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю;
- інвестиційна діяльність – придбання та продаж тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не входять до складу еквівалентів грошових коштів;
- фінансова діяльність – діяльність, що призводить до зміни розміру та складу власного та позикового капіталу підприємства [2].

Вищенаведена інформація, дає зрозуміти, що форма №3 складається з трьох розділів: рух коштів у результаті операційно; діяльності; рух коштів у результаті інвестиційної діяльності; рух грошових коштів у результаті фінансової діяльності.

При складанні форми №3 на ТзОВ використовує прямий метод (операційна, фінансова, інвестиційна діяльність), який відображає основні валові витрати і надходження грошових коштів. Щоб отримати кінцевий результат необхідно підсумувати всі фактичні надходження і відняти всі фактичні витрати грошових коштів.

Також, відрізняють непрямий метод, при використанні якого чистий прибуток або збиток коригуються з урахуванням негрошових операцій, нарахувань за минулі роки, майбутніх надходжень або операційних платежів діяльності, а також статей доходів і витрат, що пов'язані з грошовими потоками від інвестиційної або фінансової діяльності.

Склад власного капіталу висвітлений в першому розділі пасиву балансу, який містить статутний капітал, пайовий капітал, додатковий інвестований капітал, інший додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток, неоплачений капітал та вилучений капітал. Власний капітал є основним показником фінансової стійкості підприємства, що забезпечується власними внутрішніми джерелами. Будь-яка зміна власного капіталу протягом

звітнього року повинна бути проаналізована власниками бізнесу та іншими зацікавленими сторонами, включаючи потенційних інвесторів, кредиторів, державні органи з метою прийняття відповідних рішень [15]. Необхідно звернути увагу на те, що попри цьому важлива інформація не тільки про зміни, що відбулися, а й джерела їх виникнення. Дані балансу не розкривають причин зміни розміру окремих видів власного капіталу. Для цього створена окрема форма річної фінансової звітності підприємства - Звіт про власний капітал (ф. № 4).

Структура та склад форми № 4 передбачають визначення причин, які протягом звітнього року вплинули на структуру та розмір власного капіталу підприємства. Форма Звіту про власний капітал та спосіб його заповнення визначаються П(С)БО 5 «Звіт про власний капітал» [6]. Однак П(С)БО 5 не деталізує окремі або можливі статті змін у власному капіталі, а лише розкриває загальну інформацію, яка відображається окремою статтею або групою статей окремого розділу.

Методологічно Звіт про власний капітал складається із шести розділів:

1. Коригування;
2. Переоцінка активів;
3. Чистий прибуток (збиток) за звітний період;
4. Внески учасників;
5. Вилучення капіталу;
6. Інші зміни в капіталі [13].

Також, в окремих стрічках фіксуються такі показники, як «Залишок на початок року», «Скоригований залишок на початок року», «Разом змін у власному капіталі», «Залишок на кінець року».

Перший розділ містить коригування залишків того чи іншого виду власного капіталу на початок року через зміни облікової політики, виправлення помилок попередніх звітних років та помилок звітнього року, виявлених після оприлюднення фінансової звітності. Даний розділ форми № 4

формується за методологією, визначеною в П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» та П(С)БО 22 «Вплив інфляції»

У другому розділі форми № 4 показують зміни, що відбуваються у складі іншого додаткового капіталу внаслідок переоцінки необоротних активів, для прикладу: сум дооцінки основних засобів, нематеріальних активів, незавершеного виробництва та сум уцінки перелічених видів необоротних активів, що виникли в результаті перевищення сум попередніх оцінок над сумою звітних уцінок, але не більше вказаного перевищення.

Переоцінка необоротних активів, що збільшує інший додатковий капітал, відображається в бухгалтерському обліку так:

Дебет рахунку 10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи», 12 «Нематеріальні активи», 15 «Капітальні інвестиції»

Кредит рахунку 423 «Переоцінка активів»

Розраховані суми оцінки необоротних активів, що призводять до зменшення іншого додаткового капіталу, відображаються у зворотній проводці.

Третій розділ Звіту про власний капітал узагальнює статті чистого прибутку (збитку) за звітний період та розподіл прибутку. Операцій з обліку прибутку (збитку) за цим розділом мало і вони є однотипними, тому порядок відображення цих змін не є складним.

У четвертому розділі форми № 4 відображаються зміни у статутному капіталі. Оскільки формування показників внесків учасників супроводжується збільшенням статутного (пайового) капіталу, додатково вкладеного капіталу, то доцільно було розмістити статті, що сприяють їх збільшенню також у цьому розділі.

Розмір статутного капіталу, що зареєстрований в органах виконавчої влади, відображається в обліку таким чином:

Дебет рахунку 46 «Неоплачений капітал»

Кредит рахунку 40 «Статутний капітал»,

а у формі № 4 записується у графі Неоплачений капітал (у дужках) та Статутний капітал (звичайним записом). Погашення заборгованості з капіталу відображаються лише в колонці Неоплачений капітал (звичайний запис).

Отже, збільшення статутного капіталу за допомогою внутрішніх джерел суб'єкта господарювання, таких як дооцінка основних засобів, прибуток відображають відповідно у другому і третьому розділах Звіту про власний капітал, а за рахунок внесків учасників і засновників – у четвертому розділі.

П'ятий розділ Звіту про власний капітал узагальнює інформацію щодо зменшення статутного, пайового капіталів, а також додатково вкладеного капіталу в результаті вилучення внесків засновників та учасників, зменшення номінальної вартості акцій, анулювання викуплених акцій тощо. Всі ці зміни відображають одночасно у складі Вилученого капіталу.

Шостий розділ форми № 6 варто назвати Використання резервного капіталу, за окремими статтями якого відображати зменшення резервного капіталу внаслідок його використання. Сума ж поповнення резервного капіталу може залишитися в розділі Чистий прибуток (збиток) за звітний період. Як було обґрунтовано вище, стрічку 270 „Безкоштовно отримані активи” із шостого розділу доцільно перенести в другий розділ.

Примітки до річної фінансової звітності являють собою невід'ємну частину річної фінансової звітності [1].

Інформація, яка розкривається у примітках, повинна пов'язуватися з первинними фінансовими звітами, а також зосереджуватися на минулих операціях та інших подіях, що існували на дату звітності. Вона повинна відноситись до конкретного суб'єкта звітування. Інформація, яку не вимагають стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності не підлягає розкриттю у примітках до річної фінансової звітності.

Форму № 5 повинні подавати всі підприємства та організації, крім суб'єктів малого підприємництва (річна фінансова звітність яких складається лише з Балансу (форма № 1-м, або форма № 1-мс) та Звіту про фінансові

результати (форма № 2-м , або форма № 2-мс), бюджетних установ та представництв іноземних суб'єктів господарювання.

Складаються примітки з 15 розділів, у яких наводиться мінімум тої інформації, що має бути у ній розкрита. Крім цієї інформації, підприємство повинно надавати також іншу інформацію, необхідність розкриття якої у примітках до річної фінансової звітності передбачена чинними П(С)БО.

Для перевірки правильності заповнення форми № 5 її показники порівнюються між собою, а також з даними форм № 1, № 2, № 3 та декларації з податку на прибуток підприємств.

Структуру Приміток до річної фінансової звітності детально можна розглянути у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Структура Приміток

Назва розділу	Інформація, яка розкривається
I. Нематеріальні активи	У розділі I Приміток розшифровується інформація про нематеріальні активи підприємства і гудвіл, яка наведена в рядках 1000-1002 і в додатковій статті 1050 форми № 1 "Баланс (Звіт про фінансовий стан)".
II. Основні засоби	У розділі II Приміток розшифровується інформація про основні засоби підприємства, яка наведена в рядках 1010-1017 форми № 1 "Баланс (Звіт про фінансовий стан)".
III. Капітальні інвестиції	У розділі III Приміток розшифровується інформація про суми капітальних інвестицій, тобто витрат на придбання або створення матеріальних та нематеріальних необоротних активів, здійснених за рік, із зазначенням балансової вартості таких інвестицій на кінець року (графі 4). Рядки розділу III відповідають субрахункам рахунка 15 "Капітальні інвестиції" та використовуються для розшифровки показника рядка 1005 графі 4 форми № 1 «Баланс»
IV. Фінансові інвестиції	У розділі IV Приміток розшифровується інформація про наявність і рух фінансових інвестицій у розрізі їх форм і видів, що відображені у рядках 1030, 1035, 1160 форми № 1.
V. Доходи і витрати	У розділі V Приміток розшифровуються складові інших операційних доходів і витрат, що відображені у ряд. 2120, 2200, 2220, 2240 і ряд. 2180, 2250, 2255, 2270 форми № 2 "Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)"
VI. Грошові кошти	У розділі VI Приміток розшифровується інформація про наявність грошових коштів на кінець звітного періоду. У розділі VI розшифровується інформація, відображена у рядку 1165 графі 4 форми № 1.
VII. Забезпечення і резерви	У розділі VII Приміток розшифровується інформація про рух коштів, що резервуються для забезпечення майбутніх витрат

Продовження таблиці 2.2

VIII. Запаси	У розділі VIII Приміток розшифровується інформація про балансову вартість запасів підприємства на кінець звітного періоду, відображаються відомості про переоцінку запасів протягом року, а також відображаються дані про вартість поточних біологічних активів підприємства станом на кінець звітного періоду. У розділі VIII розшифровується інформація, відображена у ряд. 1100 та 1110 графи 4 форми № 1 "Баланс (Звіт про фінансовий стан)"
IX. Дебіторська заборгованість	У розділі IX Приміток розшифровується інформація щодо трьох груп дебіторської заборгованості залежно від строків її непогашення.
X. Нестачі і втрати від псування цінностей	У розділі X Приміток розшифровується інформація, що відображається по дебету субрахунку 947 "Нестачі і втрати від псування цінностей".
XI. Будівельні контракти	Розділ XI Приміток заповнюється підрядними будівельними організаціями.
XII. Податок на прибуток	У розділі XII Приміток розшифровується інформація про порядок формування залишку на рахунках обліку відстрочених податкових активів (рах. 17) та відстрочених податкових зобов'язань (рах. 54). У розділі XII розшифровується інформація, відображена у ряд. 1045, 1500 гр. 3, 4 форми № 1 "Баланс (Звіт про фінансовий стан)", у ряд. 2300 графа 3 форми № 2 "Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)"
XIII. Використання амортизаційних відрахувань	У розділі XIII Приміток розшифровується інформація про нараховану та використану суму амортизаційних відрахувань у звітному періоді. Для заповнення розділу XIII Приміток використовують дані про обороти позабалансового рахунку 09 "Амортизаційні відрахування".
XIV. Біологічні активи	Розділ XIV Приміток заповнюється сільськогосподарськими підприємствами. У розділі XIV розкривається інформація про первісну (справедливу) вартість і амортизацію біологічних активів на початок звітного періоду, зміну їх вартості протягом звітного періоду, а також розраховується їх вартість на кінець періоду. У розділі XIV розшифровується інформація, відображена у ряд. 1020-1022 і ряд. 1110 форми № 1 "Баланс (Звіт про фінансовий стан)"
XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів	Розділ XV Приміток заповнюється сільськогосподарськими підприємствами та підприємствами інших галузей, які здійснюють сільськогосподарську діяльність та ведуть облік біологічних активів відповідно до П(С)БО 30 "Біологічні активи".

У Примітках необхідно показати конкретні монетарні статті, а також слід висвітлювати інформацію про основу формування фінансової звітності і конкретні облікові політики, що застосовуються при формуванні фінансової звітності та є доречними для її розуміння. Потрібно надавати особливу увагу тій інформації, що вимагається МСФЗ та не подана у фінансовій звітності, але є необхідною для її розуміння. Форму № 5 потрібно формувати у відповідному порядку, щоб користувачі могли зрозуміти фінансову звітність та порівняти її із звітністю інших підприємств [29]. З метою порівняння інформації фінансової звітності та змоги її опрацювання користувачами Примітки на ТЗОВ «Світ шкіри» формують у послідовних таблицях із використанням комп'ютерних програм.

Можна зробити висновок, що показники кожної форми мають свої особливості та відіграють однаково важливу роль у аналізі діяльності підприємства. Аналіз показників Звіту про рух грошових коштів дозволить детально вивчити джерела надходження грошових коштів та їх витрачання. Основним показником фінансової стійкості підприємства ТЗОВ «Світ шкіри» є власний капітал, що забезпечується власними внутрішніми джерелами та будь-яка зміна якого повинна бути проаналізована з метою прийняття відповідних управлінських рішень. Примітки до річної фінансової звітності являють собою невід'ємну частину річної фінансової звітності та дозволяють висвітлити всю необхідну додаткову інформацію.

Для детальнішого вивчення стану діяльності ТЗОВ «Світ шкіри» наступному розділі буде проведено аналіз його фінансової звітності за допомогою показників, які ми розглянули в поточному розділі.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Загальна оцінка фінансового стану ТзОВ «Світ шкіри» за показниками агрегованого балансу та звіту про фінансовий стан

Підприємство ТзОВ «Світ шкіри» зареєстроване 16.12.2003 за юридичною адресою Україна, Івано-Франківська обл., місто Болехів, ВУЛИЦЯ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО, будинок 171. Розмір статутного капіталу складає 2 000 000 грн.

Голова правління ТзОВ «Світ шкіри» - Бойчук Микола Михайлович. Продукція, що виробляється: дублення шкір і оздоблення шкіри; вичинка та фарбування хутра.

У Наказі «Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику в товаристві» висвітлено усі методи, принципи, процедури, яких дотримується ТзОВ «Світ шкіри» при відображенні поточних операцій в обліку і складанні фінансової звітності (Додаток 3).

Динаміка розмірів та результатів економічної діяльності ТзОВ «Світ шкіри» наявна у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Результати економічної діяльності ТзОВ «Світ шкіри»

Показник	2018	2019	2020
Активи, тис. грн			30 877
Чистий дохід, тис. грн	6115	2 015,30	17 123,50
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн	-5244	1 056,20	8312,3
Валовий прибуток, тис. грн	871	959,1	8811,2
Чистий прибуток, тис. грн	-515	95,70	129,30

Таким чином, активи у 2020 році склали 30 877 тис грн. Чистий дохід від реалізації демонструє позитивну динаміку, оскільки у 2020 році збільшився на 15108,2 тис. грн порівняно з 2019 роком і на 11008,5 тис грн порівняно з 2018 роком.

Собівартість демонструє таку динаміку у 2019 році показник збільшився на 6300,2 тис грн, порівняно з 2018 роком, у 2020 році собівартість збільшилася на 7256,1 тис грн.

У свою чергу валовий прибуток демонструє позитивну динаміку для підприємства, оскільки у 2020 році показник збільшився на 7940,2 тис грн порівняно з 2018 роком і на 7852,1 тис грн порівняно з 2019 роком.

Наявна тенденція збільшення чистого прибутку на 33,6 тис грн у 2020 році порівняно з 2019 роком, та на 644,3 тис грн порівняно з 2018 роком. Тому в цілому можна стверджувати, що підприємство демонструє більш оптимістичні тенденції, ніж були наявні у 2018 році, коли компанія була збитковою та економічно нестійкою.

Я вважаю доцільним розглянути динаміку змін чистого прибутку за останні три роки на графіку. Дані представлені у тис. грн на графіку 3.1

Рис. 3.1 Динаміка змін чистого прибутку

Тож, компанія стала значно прибутковішою за останні два роки порівняно з 2018 роком.

Варто розглянути структуру доходів ТзОВ «Світ шкіри», результати представлені в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2

Структура доходів ТзОВ «Світ шкіри»

	2018	2019	2020
Чистий дохід від реалізації, тис. грн	6115	2 015,30	17 123,50
Інші операційні доходи, тис. грн	165	0	266,1
Інші доходи, тис. грн	70	11	0
Разом доходи, тис. грн	6350	2 026,30	17 389,60

Таким чином, наявна така динаміка елементів доходів по ТзОВ «Світ шкіри» чистий дохід від реалізації демонструє позитивну динаміку, оскільки у 2020 році збільшився на 15108,2 тис. грн порівняно з 2019 роком і на 11008,5 тис грн порівняно з 2018 роком.

Інших операційних доходів у 2019 році не було. А у 2020 році цей показник збільшився на 101, 5 тис грн порівняно з 2018 роком.

У 2020 році інших доходів у товариства не була. А у 2019 році даний показник зменшився на 59 тис грн порівняно з 2018 роком.

В цілому динаміка доходів разом демонструє позитивні тенденції, оскільки у 2020 році цей показник збільшився на 15363,3 тис грн порівняно з 2019 роком і на 11039,6 тис грн порівняно з 2018 роком.

3.2. Аналіз фінансової стійкості, платоспроможності та ефективності господарської діяльності ТзОВ «Світ шкіри»

Вважаю доцільним дослідити показники питомої ваги елементів доходів у загальній їх кількості. Дані наведені у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Показники питомої ваги елементів доходів ТзОВ «Світ шкіри»

	2018	2019	2020
Чистий дохід від реалізації	96,30%	99,46%	98,47%
Інші операційні доходи	2,60%	0	1,53%
Інші доходи	1,10%	0,54%	0,00%

Згідно даних розрахунків можна підсумувати, що майже основну частину (питому вагу) в загальних доходах займає чистий дохід від реалізації. По цьому елементу наявна така динаміка: у 2020 році дана частка зменшилася на 0,99% порівняно з 2019 роком та збільшилася на 2,17% порівняно з 2018 роком.

На мою думку, доцільно розглянути показники рентабельності компанії ТЗОВ «Світ шкіри», дані представлені у таблиці 3.4

Таблиця 3.4

Показники рентабельності компанії ТЗОВ «Світ шкіри»

	2018	2019	2020
Показники			
Рентабельність основної діяльності	-1,17	1,91	2,06
Рентабельність власного капіталу			0,01
Рентабельність активів			0,0027

Коефіцієнт рентабельності основної діяльності у 2019 році збільшився на 3,08 порівняно з 2018 роком, у 2020 році коефіцієнт рентабельності основної діяльності збільшився на 0,15 порівняно з 2019 роком. Тобто в цілому наявна позитивна тенденція, останні два роки позитивні значення коефіцієнту рентабельності основної діяльності. А у 2018 році були наявні від'ємні значення коефіцієнта, що свідчили про неефективне управління діяльністю ТЗОВ «Світ шкіри».

Коефіцієнт рентабельності основної діяльності розраховується за формулою:

$$K_{\text{рент. осн. діял.}} = \frac{\text{Прибуток (збиток) від реалізації}}{\text{Собівартість реалізованої продукції}} \quad (2.1)$$

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу демонструє позитивну динаміку. У 2020 році показник складає 0,01, тобто майже на межі 0, та можливого від'ємного значення. Ці дані демонструють нам рівень прибутковості власного капіталу, вкладеного в дане підприємство, тож можна зробити висновок, що компанія недостатньо раціонально та ефективно використовує свій капітал. Коефіцієнт розраховується за формулою:

$$K_{\text{рент. власн. кап}} = \frac{\text{Чистий прибуток (збиток)}}{\text{Середня величина власного капіталу}} \quad (2.2)$$

Коефіцієнт рентабельності активів (всього капіталу) характеризує – рівень прибутку, що створюється всіма активами підприємства, які перебувають у його використанні згідно з балансом. У 2020 році даний показник знаходиться на рівні 0,0027. Розраховується за формулою:

$$K_{\text{рент. активів}} = \frac{\text{Чистий прибуток (збиток)}}{\text{Середня величина активів підприємства}} \quad (2.3)$$

Таким чином, ми розглянули економічну характеристику ТзОВ «Світ шкіри», можемо стверджувати, що загальна економічна ситуація стабілізується у 2019-2020 роках, порівняно з збитковою діяльністю 2018 року, проте підприємство потребує реформування підходу до управління власним капіталом. На нашу думку, необхідно розглянути сучасний стан взаємообумовленості рівнів продуктивності праці та її оплати на підприємстві.

3.3. Сучасні підходи до удосконалення процесу прийняття управлінських рішень за результатами аналізу фінансової звітності

Створення стратегічного маркетингового плану, зміст його етапів, а також його форма можуть суттєво відрізнятися та залежати від багатьох факторів, найважливішими з яких є:

1. Власність підприємства.
2. Тип підприємства (спеціалізована чи багатoproфільна).

3. Розмір компанії (велика, середня чи маленька) [29].

План має бути повним, всеосяжним та взаємопов'язаним. Тому після розробки елементів плану вони взаємно коригуються до повного узгодження та збалансованості як за матеріальними, фінансовими та людськими ресурсами, так і за термінами виконання.

Розглянемо стратегічний маркетинговий план у діяльності ТзОВ «Світ шкіри» як офіційний документ, створений у результаті адаптивного процесу, що включає коригування управлінських рішень та постійний контроль за їх виконанням. З цього приводу сформуємо власні функції маркетингової стратегії:

1. Організація. Стратегічний маркетинговий план задає напрямок компанії і дозволяє йому краще розуміти структуру дослідження ринку, процеси дослідження клієнтів, планування продукту, рекламу та маркетинг, а також планування ціноутворення.
2. Координація. Стимульований стратегічний маркетинговий план координує зусилля різних функціональних областей. У процесі планування встановлюються чіткі цілі кожної області, пов'язані із загальними цілями організації.
3. Планування. Стратегічний маркетинговий план забезпечує компанії можливість оцінити свої сильні та слабкі сторони по відношенню до конкурентів, можливості та загрози у цій галузі та визначає альтернативні стратегії розвитку відповідно до ресурсних можливостей компанії та її розподілу ресурсів.
4. Контроль. Впровадження стратегічного маркетингового планування передбачає постійний контроль над виконанням його етапів [31].

Як комплексний документ планування план маркетингової стратегії містить блоки. Перший блок, містить загальний опис стратегії ТзОВ «Світ шкіри», описує зміст плану, передмову та опис специфіки діяльності компанії.

Другий блок, який містить стратегії основних напрямів діяльності ТзОВ «Світ шкіри» та визначає систему маркетингових стратегій компанії залежно від їх етапів розвитку.

По-перше, описується базова стратегія компанії відповідно до корпоративного рівня розвитку та управління, яка підтримується такими маркетинговими стратегіями, як:

1. стратегія зростання;
2. конкурентна стратегія, що об'єднує в собі перераховані вище стратегії (лідерство, фокус, диверсифікація).

Потім основна стратегія підтримується маркетинговими стратегіями рівня функціонального розвитку, які конкретизують базову корпоративну стратегію відповідно до основних сфер бізнесу компанії.

Функціональні стратегії розробляються відповідними підрозділами підприємства і становлять основний зміст стратегічного планування підприємства.

Система маркетингових стратегій за функціональним етапом розвитку включає:

1. Маркетингова стратегія (продукт та сегментація);
2. Фінансова стратегія (ціна);
3. Стратегія конкурентної переваги (стратегія виробництва, стратегія соціального розвитку, стратегія організаційних змін, екологічна стратегія).

Таким чином, маркетингова сегментація формує сукупність принципів та принципових рішень, пріоритетних цілей та напрямків діяльності ТзОВ «Світ шкіри», що визначають характер тактичних маркетингових рішень та дій компанії. Це також допомагає у виборі найпривабливіших цільових сегментів ринку. Виконання вимог допомагає компанії максимізувати прибуток.

Фінансова стратегія передбачає формування та використання фінансових ресурсів для реалізації обраної стратегії компанії ТзОВ «Світ шкіри», допомагає економічним службам компанії створювати, підтримувати

та змінювати фінансові ресурси та визначає їх оптимальне співвідношення для досягнення цілей.

Виробнича стратегія вважається однією з найважливіших функціональних стратегій ТЗОВ «Світ шкіри», оскільки у виробничій сфері є продукт діяльності компанії, що приносить прибуток. У виробничій стратегії можна назвати такі елементи:

1. Виробниче планування і контроль;
2. Підвищення продуктивності праці;
3. Людський фактор;
4. ТЕО прогнозів.

Стратегія соціального розвитку ТЗОВ «Світ шкіри» спрямована на забезпечення нормального відтворення робочої сили та створення гарного мікроклімату у трудовому колективі компанії.

Стратегія організаційних змін спрямована на вироблення оптимального балансу в системі ТЗОВ «Світ шкіри»: стратегія – структура – процес прийняття рішень. Компанії має продумати серйозний аналіз існуючої організаційної структури: наскільки вона відповідатиме стратегії компанії, що розробляється, і які принципові зміни необхідно внести в організаційну структуру, щоб адаптувати її до нової стратегії компанії.

Екологічна стратегія має бути орієнтована на майбутнє та оперативне управління природоохоронною діяльністю на ТЗОВ «Світ шкіри» з метою запобіжного виявлення та вирішення проблем, що виникають на підприємстві у зв'язку з переходом на новий вид продукції, збільшенням обсягів виробництва тощо.

Таким чином складається план стратегічного маркетингу компанії, в якому останній блок містить заходи щодо забезпечення реалізації стратегії компанії та програми, в які рекомендується включати такі матеріали: вихідні дані для розрахунків, опис технологій, стандарти, методи та інструкції з виробництва. Кожна з маркетингових стратегій, незалежно від рівня їх

розробки, має відповідати низці вимог, які компанія ТзОВ «Світ шкіри» має враховувати:

По-перше, маркетингова стратегія має бути чітко сформульована, тобто чітко та недвозначно визначено її мету та завдання.

По-друге, маркетингові стратегії повинні бути конкретними, тобто спрямовані на вирішення конкретної проблеми та досягнення конкретних маркетингових цілей.

По-третє, маркетингова стратегія взаємно узгоджується з бізнес-мети.

По-четверте, маркетингові стратегії повинні бути обґрунтованими, тобто мати наукову основу для їхньої розробки та реалізації.

По-п'яте, маркетингові стратегії мають бути раціональними, тобто витрати, пов'язані з реалізацією стратегії, мають бути виправдані очікуваним результатом.

Шоста вимога полягає у відповідності маркетингових стратегій з принципами сталого розвитку.

Головна вимога полягає в тому, що маркетингові стратегії мають бути гнучкими, адаптивними, тобто мають забезпечувати своєчасне коригування діяльності компанія ТзОВ «Світ шкіри» до динамічного зовнішнього середовища [21].

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі було проведено аналіз теоретичних, методологічних та організаційних особливостей складання та подання фінансової звітності, визначено основні аспекти складання фінансової звітності, ознайомлення фінансово-господарською діяльністю ТзОВ «Світ шкіри», а також розглянуто питання, що стосуються вдосконалення складання та подання звітності підприємства.

За допомогою даного дослідження мені вдалось закріпити набутих під час навчання теоретичних та практичних знань з бухгалтерського обліку в умовах діючого підприємства, а також надбанні навиків практичної роботи з оформлення первинних документів, узагальнення облікової інформації, аналізу діяльності підприємства, заповненні балансу та звітності підприємства.

Фінансова звітність виступає важливою складовою системи інформаційного забезпечення процесу управління і прийняття рішень користувачами. Інформацію із фінансової звітності використовують у процесі планування для обґрунтування цілей і напрямів роботи, формування базових і моделювання планових показників фінансово-господарської діяльності підприємства. На організаційному етапі роботи вона впливає на збір первинної інформації про факти господарської діяльності, методи й процедури обробки цієї інформації у системі фінансового обліку. Проводиться детальний розбір завдань, процесів, окреслення інформаційних вимог на виробничому рівні і щодо функцій працівників облікової служби.

Складання звітності є заключною частиною облікового процесу, яка, з одного боку, об'єднує дані бухгалтерського, статистичного та оперативного обліку, а з іншого – являється основним джерелом надання економічної інформації для здійснення контролю, аналізу, планування, прогнозування і моделювання господарської діяльності підприємства.

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» фінансовою звітністю на підприємстві являється бухгалтерська звітність, яка містить у собі інформацію про фінансовий стан підприємства, результати його діяльності та рух грошових коштів за відповідний звітний період [1]. У НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" висвітлено мету, склад та принципи формування фінансової звітності, а також вимоги до визнання та розкриття її елементів [2].

Також, потрібно пам'ятати, що звітність є джерелом контролю за станом досліджуваного об'єкта з точки зору кінцевих результатів, що визначають ступінь досягнення мети, і залежно від зацікавленості в інформації про діяльність підприємства та потреб користувачів, може подаватися різними способами.

Отже, можна зробити висновок, що роль фінансової звітності у фінансово-господарській діяльності незаперечна. Правильне складання та подання фінансової звітності дозволить керівництву суб'єкту господарювання приймати ефективні управлінські рішення. Вона є основою інформаційного забезпечення аналізу фінансового стану підприємства, тому дуже важливо щоб інформація була достовірною, тобто не містила жодних перекручень. Ретельне дослідження складання фінансової звітності ТзОВ «Світ шкіри» показало, наскільки добре організована його система управління.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999 р. №996-XIV.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності".
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс".
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати".
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів".
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал".
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах".
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 "Консолідована фінансова звітність".
9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 "Фінансова звітність за сегментами".
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок подання фінансової звітності»
11. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах. Навч. посібник - Житомир: ПП "Рута", 2005. - 544с.
12. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку: Навч. посібник. - Житомир: РУТА, 2001. - 576 с.
13. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в Україні: Навчально-методичний посібник / за ред. Голова С. Ф. - Дніпропетровськ: ТОВ "Баланс-Клуб", 2003. - 768 с.
14. Давидюк Т. В., Тарасова О.В., Ріпка Л. М. Бухгалтерський облік фінансових результатів, як передумова попередження банкрутства

- підприємства. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2015. Вип. 1. С. 123-129.
15. Кужельний М.В., Лінник В.Г. Теорія бухгалтерського обліку К.: КНЕУ, 2001. -334 с.
 16. Крупельницька І.Г. Звітність підприємств: навч. посібник / І.Г. Крупельницька. - К: Центр учб. л-ри, 2012. - 232 с.
 17. Левицька С.О. Звітність підприємств: підручник / С.О. Левицька, Я.В. Лебедзевич, О.О. Осадча. - К: Центр учб. л-ри, 2012. - 240 с.
 18. Лень В.С. Звітність підприємства: підручник / В.С. Лень, В.В. Гливенко. - 3-тє вид., випр. і доп. - К: Каравела, 2010. - 672 с.
 19. Лень В.С. Фінансовий облік: навч. посіб. / В.С. Лень. - К: ВЦ "Академія", 2011. - 608 с.
 20. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: підручник / О.В. Лишиленко. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К: Центр учб. л-ри, 2011. - 670 с.
 21. Воронов О. Управлінські рішення в процесі стратегічного управління / О. Воронов // Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2015. Вип. 17. С. 81-94. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppd_2015_17_7.
 22. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: затв. наказом Міністерства фінансів України : від 28.03.2013 р. № 433 [Електронний ресурс]. –Режим доступу:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MF13020.html
 23. Шиян Д. В., Строченко Н. І. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. К.: Видавництво А. С. К., 2003. – ISBN 966-8291-38-7.
 24. Міжнародні стандарти фінансової звітності (версія перекладу українською мовою-2011рік).[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010.
 25. Охрамович О. Напрями вдосконалення нормативно-правового забезпечення бухгалтерського обліку в Україні // Бухгалтерський облік і аудит. - 2005. - № 4. - С. 48-52.

26. О. В. Будько Фінансова звітність як джерело інформації для прийняття управлінських рішень: О. В. Будько, к. е. н., доцент, Дніпродзержинський державний технічний університет, 2013р.
27. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. - Тернопіль: Економічна думка, 2001. - 454 с.
28. Приймак С. В., Костишина М. Т., Долбнєва Д. В. „ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ”.
29. Рудінська О. Менеджмент: Посібник/ Олена Рудінська, Світлана Яроміч, Ірина Молоткова, ; М-во освіти і науки України, Одеський нац. ун-т ім. І.І.Мечникова. Економіко-правовий фак-т, Регіональний ін-т держ. управління. - К.: Ельга Ніка-Центр, 2003. - 334 с ;
30. Сопко В.В., Завгородній В.П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: Підручник. - К.: КНЕУ, 2000.
31. Скібіцька Л. І. Менеджмент: Навчальний посібник для вищих навч. закладів/ Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький; Мін-во освіти і науки України. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 415 с.
32. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник.- К.: Алерта, 2006.-1080 с.
33. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами: підручник / за ред. М. Ф. Огійчука. - 6-е вид., переробл. і доповн. - К.: Алерта, 2011. - 1042 с.
34. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення прийняття рішень / Я.В. Шеверя // Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидат економічних наук. - ЖДТУ.- Житомир, 2011.;
35. Фещенко О.П. «Розрахунок показників фінансового стану господарських товариств з урахуванням нових форм фінансової звітності».
36. Цал-Цалко Ю. С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз : [навчальний посібник] : 3-е вид. пер. і . доп. / Ю. С. Цал-Цалко. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.

37. Швець А. Л. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посіб. - К: Знання-Прес, 2003.
38. Ширягіна О.Е. Методика аналізу фінансових результатів підприємства // Формування ринкових відносин в Україні. - 2004. - № 5. - С.60-64.
39. Чабанова Н. В. Фінансова звітність підприємств: [навчальний посібник] / Н. В. Чабанова, Т. Я. Чупир, Ю. А. Василенко. – Харків : Фактор, 2006. – 444 с.
40. Чабанова Н. В., Єфименко Т.І. Фінансовий облік: Підручник.- К.: ВЦ “Академія”, 2007,- 704 с

ДОДАТКИ

Додаток 1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "Світ шидри"**
Територія **ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю**
Вид економічної діяльності **Дублення шкір та оздоблення шкіри; вичинка та фарбування хутра**
Середня кількість працівників **73**
Адреса, телефон **вулиця Данила Галицького, буд. 171, м. БОЛЕХІВ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл., 77202**

Одиниця виміру: тис. грн. без десятикового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФІ
за КВЕД

КОДІ		
2021	01	01
32624277		
2610200000		
240		
15.11		

0343733250
(форма)

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

V

Форма №1 Код за ДКУД 1801001			
А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи	2	3	4
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1000	-	-
накопичена амортизація	1001	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1002	-	-
Основні засоби	1005	1 787	80
первісна вартість	1010	38 268	35 938
знос	1011	56 244	59 022
Інвестиційна нерухомість	1012	17 976	23 084
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1015	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Довгострокові біологічні активи	1017	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1020	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:	1022	-	-
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	40 055	36 018
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	21 088	26 330
Виробничі запаси	1101	7 145	4 240
Незавершене виробництво	1102	13 877	22 024
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	66	66
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	518	282
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	346	284
з бюджетом	1135	1 835	384
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	77	99
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	154	1 106
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	154	1 106
Витрати майбутніх періодів	1170	1	907
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	2 714	7 193
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(498)	(1 322)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:	2350	2 216	5 871
прибуток	2355	(-)	(-)
збиток			

Продовження додатка 2

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 216	5 871

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	41 601	80 454
Витрати на оплату праці	2505	8 307	14 855
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 642	2 931
Амортизація	2515	5 286	4 793
Інші операційні витрати	2520	1 608	2 548
Разом	2550	58 444	105 581

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
I	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник _____

Головний бухгалтер _____

Володимир Степанович Марченко

Корина Галина Степанівна

Додаток 2.1

інших страхових резервів	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	28	189
Усього за розділом II	1195	24 047	29 581
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	64 102	65 599

Пасива			
1	Код рядка 2	На початок звітного періоду 3	На кінець звітного періоду 4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 000	2 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1403	355	270
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	500	500
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	17 110	19 361
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	19 965	22 131
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1533	-	-
резерв незароблених премій	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Призовий фонд	1545	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1595	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	-	-
довгостроковими зобов'язаннями	1615	8 988	8 519
товари, роботи, послуги	1620	572	477
розрахунками з бюджетом	1621	320	336
у тому числі з податку на прибуток	1625	279	138
розрахунками зі страхування	1630	1 063	518
розрахунками з оплати праці	1635	15 849	14 750
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1640	10 275	9 835
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1650	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1660	1 046	671
Поточні забезпечення	1665	775	568
Доходи майбутніх періодів	1670	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1690	5 290	7 992
Інші поточні зобов'язання	1695	44 137	43 468
Усього за розділом III	1700	-	-
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	64 102	65 599

Бунчак Олександр Миконович

Керівник

Карнацька Галина Степанівна

Головний бухгалтер

Г. Визначється в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ „СВІТ ІНКІРИ“

НАКАЗ

30 грудня 2005 року

№ 133

м. Болехів.

„Про організацію бухгалтерського обліку та облікову політику в товаристві“

Згідно з вимогами Закону України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні“ від 16.07.1999 р. № 996-XGV (далі Закон про бухгалтерський облік), затверджених положень (стандартів) бухгалтерського обліку, керуючись принципом послідовності ведення бухгалтерського обліку, з метою забезпечення єдиних (постійних) принципів, методів, процедур при відображенні господарських операцій в обліку і складанні фінансової звітності, **наказую:**

1. Головному бухгалтеру:
 - 1.1 Здійснювати ведення бухгалтерського обліку відповідно до принципів і методів, передбачених Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.
 - 1.2 Забезпечити безперервність відображення операцій і достовірну оцінку активів, зобов'язань, капіталу в бухгалтерському обліку, застосовуючи журнально-ордерну форму обліку.
 - 1.3. Застосовувати План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій (далі План рахунків) з урахуванням положень Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. №291, починаючи з 1 січня 2004 року.
 - 1.4 Організувати аналітичний облік руху товарно-матеріальних цінностей:
 - у бухгалтерії - у відомостях обліку залишків матеріалів у кількісно-сумовому виразі;
 - на складах - у картках складського обліку в кількісному виразі.
2. Затвердити порядок ведення бухгалтерського обліку окремих господарських операцій:
 - оцінку запасів (матеріалів, сировини (палива), комплектуючих виробів і напівфабрикатів) при відпуску у виробництво чи іншому вибутті здійснювати за методом ФІФО (вартості запасів перших за часом надходжень);
 - оцінку запасів (а також товарів для роздрібної торгівлі) здійснювати за цінами продажу;
 - нарахування амортизації на основні засоби здійснювати за методом зменшення залишку, установивши при цьому норму амортизації за ставками, передбаченими п. 8.6 ст. 8 Закону України від 22.05.1997 р. № 283/97 - ВР, зі змінами і доповненнями (далі Закон про податок на прибуток), у розрізі груп, порядок формування яких встановлено п.п. 8.2.2. ст. 8 Закону про податок на прибуток;
 - термін використання нематеріальних активів визначити по кожному об'єкту окремо в момент зарахування його на баланс, виходячи з:
 - терміну корисного використання подібних активів;
 - морального зносу, що передбачається;
 - правових та інших обмежень за термінами його використання та інші фактори;